

XIV DNI KUKURYDZY

WOJEWÓDZTW MAZOWIECKIEGO I ŁÓDZKIEGO
ORAZ OGÓLNOPOLSKIEJ PREZENTACJI ODMIAN KUKURYDZY

7 października 2012 r.
SKRZELEW, gm. TERESIN, pow. SOCHACZEW

Patroni honorowi:

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Prezes Agencji Rynku Rolnego

Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych

Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych

Polski Związek Producentów Kukurydzy

Wojewoda Mazowiecki

Wojewoda Łódzki

Marszałek Województwa Mazowieckiego

Marszałek Województwa Łódzkiego

Starosta Powiatu Grodzkiego

Starosta Powiatu Łowickiego

Starosta Powiatu Płockiego

Starosta Powiatu Skierniewickiego

Starosta Powiatu Sochaczewskiego

Starosta Powiatu Warszawskiego Zachodniego

Starosta Powiatu Żyrardowskiego

Burmistrz Grodziska Mazowieckiego

Patroni medialni:

Dzięki naszym Klientom i Partnerom jesteśmy nr 1. w Polsce!*

*/ udział w rynku nasion kukurydzy firm zagranicznych w Polsce w sezonie 2008, 2009, 2010, 2011 wg firmy Kleffmann

Pioneer Hi-Bred Northern Europe
Sales Division GmbH, Oddział w Polsce
Aleje Solidarności 46, 61-696 Poznań, tel. 61 816 20 68, fax 61 657 19 51
Internet: www.pioneer.com e-mail: biuro@pioneer.info.pl

® Znak prawnie zastrzeżony we wszystkich krajach świata dla firmy Pioneer.
Owal DuPont jest zarejestrowanym znakiem towarowym firmy DuPont.

Przyszłość należy do kukurydzy

Na świecie uprawia się ok. 1500 różnych gatunków roślin. Przynajmniej 100 z nich ma większe znaczenie gospodarcze w gospodarce żywnościowej lub surowcowej. Podstawową rolę w wyżywieniu ludności odgrywają rośliny zbożowe. Areal uprawy zbóż wynosi ok. 70 % ogólnej powierzchni upraw na świecie.

Kukurydza – wywodzi się z Meksyku, skąd sprowadzono ją do Europy pod koniec XV wieku. Rozpowszechniła się tu głównie w krajach basenu śródziemnomorskiego.

Dzisiaj znaczenie tej rośliny na świecie bardzo rośnie. W świecie pod względem powierzchni zasiewów jest na trzecim miejscu po pszenicy i ryżu, ale na pierwszym miejscu pod względem zbiorów. Globalna produkcja wynosiła w 2011 r. 831,6 mln ton. Kukurydza to pasza, to smaczne warzywo, również roślina ozdobna, a także świetne źródło energii odnawialnej jak biomasa i etanol. Na świecie dominują, pod względem zbiorów, takie państwa jak USA - 339,49 mln ton co stanowi prawie 40% światowej produkcji, Brazylia, Chiny, Argentyna, Meksyk, które w tej produkcji wykorzystują osiągnięcia biotechnologii. Ważnym elementem jest nauka i postęp, firma Monsanto dziennie wydaje na badania 3 mln dolarów, a USA produkuje 40 % światowej produkcji kukurydzy jako materiału siewnego.

W Polsce roślina ta ma duże możliwości rozwoju, ale jest prześladowana nie tylko przez bardzo groźnego szkodnika Omacnicę Proszowiankę, a także przez środowiska pro-ekologiczne, Greenpeace, oraz część polityków. Rok bieżący należy do rekordowych pod względem powierzchni zasiewów, ze względu na przesiewy ozimin na znacznej powierzchni ponad 1,4 mln ha w to miejsce zasiano duże ilości kukurydzy - 1,06 mln ha co w stosunku do roku ubiegłego daje wzrost o 44 %, przewidywane zbiory kukurydzy przekroczą 3 mln ton.

Choć o tej roślinie wiemy bardzo dużo i wiedzę swą ciągle pogłębiaamy to w Polsce mamy ograniczony dostęp do najnowszych osiągnięć światowych, jak korzystania z postępu biotechnologicznego, a straty, które ponosimy w ostatnich latach to ponad 690 mln zł na skutek porażenia kukurydzy przez Omacnicę Proszowiankę. Szkodnik ten powoduje straty 700 tys. ton rocznie kukurydzy, a w dodatku na uszkodzonych roślinach rozwijają się grzyby z rodzaju fuzarium, które produkują trucizny w postaci mikotoksyn, bardzo groźnych związków dla organizmów ludzkich, które wywołują choroby nowotworowe.

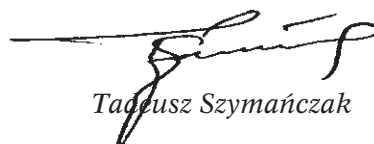
Potrzeba nam narodowej edukacji na temat nowych bezpiecznych technologii, które nie tylko człowiekowi, ale i gospodarce narodowej przyniosą duże korzyści.

Dni Kukurydzy dają nam możliwości do wymiany poglądów i doświadczeń możemy odpowiedzieć sobie na wiele trudnych pytań.

Jak co roku zostało to docenione przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi i dlatego honorowy patronat nad tym Świętem zgodził się objąć Pan Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stanisław Kalemba. Grono patronów zarówno honorowych jak i medialnych, co roku poszerza się, z czego jestem bardzo zadowolony.

Aby tę imprezę można było zorganizować w takim zakresie do współudziału i współorganizowania zaprosiliśmy wiele instytucji, samorządów, mediów.

Z wyrazami szacunku
Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

Tadeusz Szymańczak

Szanowni Państwo!

Po raz XIV odbywa się wystawa - Dni Kukurydzy Województw Mazowieckiego i Łódzkiego oraz Ogólnopolska Prezentacji Odmian Kukurydzy w Skrzelewie.

Miejsce nie jest przypadkowe. To tutaj koncentruje się 1/4 upraw kukurydzy na kiszonkę. Specjalistyczna wystawa od lat przyciąga licznych wystawców prezentujących swoje najnowsze maszyny i urządzenia niezbędne do uprawy, pielęgnacji i zbioru kukurydzy. Rolnicy z zainteresowaniem oglądają pokazy pracy maszyn do zbioru plonów. Mają także możliwość zapoznania się z szeroką prezentacją licznych odmian. Nie zapominajmy, że jest to bardzo istotny surowiec do produkcji pasz, a zatem odpowiednia jego jakość będzie potem rzutowała na rezultaty osiągnięte przez hodowców.

Mieliśmy w tym roku udane żniwa. Dzięki dobrej pogodzie w czasie żniw i determinacji rolników, których dotknęła w tym roku klęska wymarznicy, a którzy szybko zaorali i ponownie obsiali swoje pola, plony zbóż były dobre.

Nie może nam to jednak przestaniać problemów, z którymi mamy do czynienia. W dalszym ciągu nie jest uporządkowany cały łańcuch żywnościowy. Rolnicy są zdecydowanie zbyt mało zorganizowani w grupy producenckie, a zwłaszcza w formy spółdzielcze. Z tego powodu ponoszą wyższe koszty prowadzenia działalności, a także pozbawiani są należnej im wartości dodanej poprzez brak udziału w obrocie i sprzedaży swoich produktów. Zamiast nich korzyści te odnoszą liczni pośrednicy i sieci handlowe. Bez zmian w tym zakresie, bez większej aktywności samych rolników trudno będzie sprostać konkurencji. Rozmawiajmy o tym i wspólnie poszukujmy sposobów na przełamanie tkwiącej jeszcze wśród wielu rolników niechęci do wspólnych przedsięwzięć gospodarczych.

Wystawcom i zwiedzającym oraz organizatorom - Dni Kukurydzy Województw Mazowieckiego i Łódzkiego oraz Ogólnopolskiej Prezentacji Odmian Kukurydzy w Skrzelewie życzę sprzyjającej pogody i miłego spędzenia czasu.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stanisław Kalemba

WOJEWODA MAZOWIECKI

Szanowni Państwo

Organizowane w Skrzelewie w gminie Teresin, w tym roku już po raz czternasty, Dni Kukurydzy Województw Mazowieckiego i Łódzkiego, cieszą się niezmiennie ogromnym zainteresowaniem. Jest to jedna z ważniejszych w regionie imprez wystawienniczych i informacyjno-szkoleniowych, podczas której mamy okazję zaprezentować wszystko, co służy rozwojowi produkcji kukurydzy oraz doskonaleniu technologii jej uprawy, pochwalić się sukcesami, a także podyskutować o zagrożeniach i problemach, które aktualnie nurtują rolników. To wydarzenie, które integruje producentów kukurydzy, jest źródłem wiedzy, miejscem, gdzie uzyskać można fachową poradę i wskazówki, dotyczące możliwości finansowania rolniczych inwestycji.

Jestem przekonany, że za sprawą dobrej organizacji i bogatego programu również tegoroczne Święto Kukurydzy usatysfakcjonuje wszystkich, którzy zdecydują się wziąć w nim udział, zarówno wystawców, jak i zwiedzających. Specjaliści, którzy czuwają nad przebiegiem całości imprezy, zademonstrują efekty doświadczeń z odmianami kukurydzy na ziarno i kisonkę oraz nowinki z dziedziny techniki i technologii. Będzie aktywna prezentacja maszyn gospodarskich, ciągników i urządzeń i możliwość zapoznania się z najnowszymi ofertami firm, które produkują i świadczą usługi na rzecz rolnictwa. Zgodnie z utartą już tradycją wybierać będziemy najciekawsze stoisko i wskażemy najlepszy polowy pokaz użytkowania maszyn rolniczych. Tych z Państwa, którzy dopiero myślą o wprowadzeniu kukurydzy do struktury zasiewów w swoich gospodarstwach, zainteresuje z pewnością imponująca prezentacja krajowych odmian tej rośliny.

Nie sposób wymienić wszystkie atrakcje, w które obfituje program XIV Dni Kukurydzy w Skrzelewie. Wierzę jednak, że nie będą Państwo zawiedzeni. Życzę zatem owocnie spędzonego czasu, dobrych kontraktów i wielu wrażeń.

Jacek Kozłowski

Wojewoda Mazowiecki

WOJEWODA ŁÓDZKI

Drodzy Państwo, Szanowni Uczestnicy i Goście

To już XIV wystawa – Dni Kukurydzy Województw Mazowieckiego i Łódzkiego oraz Ogólnopolska Prezentacja Odmian Kukurydzy w Skrzelewie. Wystawa już od kilku lat cieszy się dużym zainteresowaniem i systematycznie przyciąga liczne grono zainteresowanych. To znacząca impreza, której organizacja w Skrzelewie leżącemu na styku Ziemi Łódzkiej i Mazowsza przynosi zaszczyt, honor i promocję. Zwiedzający mają doskonałą okazję zapoznania się z bogatą ofertą firm zajmujących się wszystkim, co niezbędne do uprawy, pielęgnacji i zbioru kukurydzy.

Z uznaniem stwierdzam, że to doskonały sposób prezentacji najlepszych wytwórców i produktów będących efektem postępu technicznego i technologicznego w rolnictwie.

Wystawa - spotkanie w jednym miejscu i czasie producentów, usługodawców i klientów jest najtańszym i najskuteczniejszym sposobem na efektywny biznes, kreowanie marki i wizerunku firmy.

Dni Kukurydzy to także liczne, otwarte dla publiczności seminaria i konferencje związane z owocnym prowadzeniem uprawy. Wymiana myśli i doświadczeń między fachowcami - praktykami i naukowcami przynosi efekty w postaci rozwoju kultury rolnej.

Panie i Panowie!

Zapraszam na Ziemię Łódzką, województwa przyjaznego biznesowi i handlowcom oraz już bogatego w hotele i miejsca dobrej rozrywki.

Pozdrawiam Wszystkich Wystawców i Odwiedzających wystawę!

Jolanta Chełmińska

Wojewoda Łódzki

Marszałek Województwa Mazowieckiego

Szanowni Państwo!

Dni Kukurydzy Województw Mazowieckiego i Łódzkiego to jedyne w swoim rodzaju wydarzenie, które na stałe wpisało się do kalendarza najbardziej znanych i cenionych imprez branży rolniczej obu regionów. Wystawa, mająca swoją tradycję i ukształtowany wizerunek, sprzyja aktywizacji środowisk ludzi związanych z uprawą i przetwórstwem tego wartościowego zboża w centralnej Polsce. To dla nich wspaniała okazja do wymiany informacji, poglądów i doświadczeń, poszerzenia wiedzy na temat innowacyjnych metod uprawy i ochrony kukurydzy, zwiększających efektywność jej produkcji, a także do nawiązania nowych, cennych kontaktów handlowych.

Święto kukurydzy w Skrzelewie w sposób znaczący wpływa na rozwój rynku kukurydzianego w Polsce oraz na wzrost znaczenia tej jednej z najważniejszych roślin uprawnych na świecie, której możliwości zastosowania stale się zwiększają. W Polsce wykorzystywana jest ona głównie do produkcji kiszzonek i pasz. Od lat stanowi także ważny składnik wielu smacznych i zdrowych dań kuchni polskiej i międzynarodowej. Ma również coraz większe znaczenie w bioenergetyce.

Wszystkim rolnikom życzę poszerzenia wiedzy i zdobycia nowych, praktycznych umiejętności w zakresie prowadzenia gospodarstwa, wystawcom zaś udanych kontaktów biznesowych, a wszystkim zwiedzającym mile spędzonego czasu.

Z pozdrowieniami

Marszałek Województwa Mazowieckiego

Adam Struzik

Marszałek Województwa Łódzkiego

Szanowni Państwo, Drodzy Rolnicy!

Kukurydza w ostatnich dziesięcioleciach z coraz większymi sukcesami zawojuje tereny naszych, sąsiadujących z sobą, województw – łódzkiego i mazowieckiego – przełamując skutecznie na znacznych obszarach dotychczasowe tradycje uprawowe. Potwierdzenie tego znajdujemy na najbardziej reprezentatywnej, kukurydzianej wystawie w naszym regionie – Dniach Kukurydzy Województw Mazowieckiego i Łódzkiego, połączonych z Ogólnopolską Prezentacją Odmian Kukurydzy. Po raz czternasty mamy okazję obserwować rozwój tej imprezy, szybko rosnącą liczbę patronów, wystawców i zwiedzających. To najlepiej świadczy o celowości jej organizowania. To także doskonała „prognoza pogody” nie tylko dla kukurydzianych upraw i przemysłu z nimi związanego, ale dobry prognostyk dla tej całej, znaczącej części polskiego rolnictwa.

Do odwiedzin Skrzelewa zachęcają praktyczne walory Dni - zbiory z poletek demonstracyjnych oraz pokaz użytkowania maszyn rolniczych - jak i konkursy wiedzy rolniczej, poszerzające grono zainteresowanych uprawą kukurydzy. Nie bez znaczenia jest także wachlarz atrakcji kulturalno-rozrywkowych, uprzyjemniających pobyt w zawsze gościnnej gminie Teresin. Otwartość gospodarzy nie tylko przejawia się obszerną przestrzenią przeznaczoną na prezentacje, ale tworzeniem warunków do nawiązania kontaktów między producentem czy dealerem, a klientem. 150 wystawców oraz blisko 10-tysięczna rzesza gości z pewnością to docenia!

Gratuluje laureatom tegorocznej wystawy – zwłaszcza zdobywcy Pucharu Marszałka Województwa Łódzkiego – życząc kolejnych sukcesów, a wszystkim uczestnikom Dni Kukurydzy - niezapomnianych wrażeń i satysfakcji z odwiedzin Skrzelewa!

Marszałek Województwa Łódzkiego

Witold Stępień

Powiat Sochaczewski

Szanowni uczestnicy i organizatorzy XIV Dni Kukurydzy Województwa Mazowieckiego i Łódzkiego

Z największą przyjemnością przyjąłem zaproszenie na kolejną edycję Dni Kukurydzy, obejmując ją tym samym swoim patronatem. Cieszę się, że impreza rozwija się, z roku na rok zaskakuje odwiedzających i wystawców nowościami, a przede wszystkim gwarantuje wysoki poziom merytoryczny i organizacyjny. Przez wszystkie te lata Skrzelew promuje nie tylko uprawę kukurydzy, ale kreuje pozytywny wizerunek Gminy Teresin i Powiatu Sochaczewskiego. Tak wielka praca wykonana na rzecz rolnictwa i regionu jest doceniana nie tylko przez władze samorządu powiatowego, ale także przez rolników, mieszkańców Ziemi Sochaczewskiej.

Z dumą i nieskrywaną radością obserwuję, jak Gmina Teresin staje się pionierem w uprawie i popularyzowaniu kukurydzy. Oczywiście nie sposób w tym miejscu nie docenić instytucji pracujących na rzecz rolnictwa – Mazowieckiej Izby Rolniczej oraz Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie. Popularyzacja i prowadzenie działalności edukacyjnej ma niebagatelny wpływ na rozwój upraw, podnoszenie efektywności gospodarowania i propagowanie technologii precyzyjnego rolnictwa.

Jestem przekonany, że podczas tegorocznych Dni Kukurydzy, każdy z Państwa znajdzie atrakcyjną propozycję dla siebie, wybierając spośród bogatej oferty stoisk wystawienniczych. Co cenne jest podkreślenia - obok prezentacji gospodarczych i rolniczych organizatorzy proponują skorzystać z pomocy doradców rolnych.

Życzę organizatorom, aby Dni Kukurydzy Województwa Mazowieckiego i Łódzkiego stawały się coraz większą imprezą,

obejmującą swoim zasięgiem nie tylko dwa województwa. Wiem, jak ważna jest satysfakcja przy prowadzeniu takich projektów i przedsięwzięć. Dlatego doceniam zainwestowany wysiłek i życzę wytrwałości w pracy na rzecz rozwoju polskich upraw kukurydzy. Wystawcom życzę dobrych kontraktów, natomiast wszystkim zwiedzającym wspaniałej pogody i dobrej zabawy.

Skrzelew, 7 października 2012 r.

Tadeusz Koryś
Starosta Sochaczewski

Powiat Łowicki

Szanowni Państwo

Z największą przyjemnością przyjąłem kolejne już zaproszenie do objęcia honorowym patronatem XIII Dni Kukurydzy Województwa Mazowieckiego i Łódzkiego, a jednocześnie gratuluję organizatorom i wszystkim wystawcom. Kukurydza z roku na rok w naszym regionie zyskuje coraz większe znaczenie. Ziemia Łowicka będąca m.in. zapleczem dla branży mleczarskiej, w sposób naturalny stała się terenem tej uprawy. Uprawa ta wrosła w krajobraz północnej części powiatu łowickiego, a rolnicy z pozostałych gmin doceniają jej wartość. Kukurydza daje bardzo dobre wyniki przy stosowaniu kiszonki podczas chowu trzody. Aby w pełni wykorzystać walory uprawy, należy doskonalić swą wiedzę i wymieniać doświadczenia. Idea przyświecająca organizatorom tego przedsięwzięcia to miłowy krok na drodze do nowoczesnego rolnictwa, które musi sprostać wyzwaniom związanym z naszym członkostwem w Unii Europejskiej. Rolą samorządu powiatowego, szczególnie na terenach o cha-

rakterze typowo rolniczym, jest zachęcanie jak najszerzej grupy rolników do udziału w tej imprezie. Zapraszam Państwa do Skrzelewa. Organizatorom i Wystawcom życzę owocnej wymiany doświadczeń, a Gościom mile spędzonego czasu.

Krzysztof Figat
Starosta Łowicki

Powiat Łowicki obejmuje 10 gmin o łącznej powierzchni 988 km (5,4% powierzchni województwa). Sieć osadniczą tworzy 1 miasto (Łowicz) i 210 miejscowości wiejskich. Liczba mieszkańców wynosi 81,2 tys., tj. 3,2% ludności województwa; w mieście mieszka 29,7 tys. osób (36,6%), a na obszarach wiejskich 51,5 tys. (63,5%). Użytki rolne zajmują 83,9% powierzchni powiatu, tereny zurbanizowane i zabudowane 3,7%, a pod wodami 0,4%. Wskaźnik lesistości jest niższy niż średni dla województwa i wynosi 10,0%. Obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione zajmują 22,0% powierzchni, z czego 8,3% stanowią parki krajobrazowe i rezerваты przyrody. Walory przyrodnicze oraz liczne zabytki ziemi łowickiej sprzyjają rozwojowi turystyki w tym regionie. Dzięki dużym obszarom użytków rolnych oraz dobrej jakości gleby

powiat łowicki stał się regionem o wysokiej specjalizacji rolniczej przede wszystkim w zakresie sadownictwa i warzywnictwa. Na terenie powiatu ma siedzibę 5,7 tys. podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON, tj. 703 w przeliczeniu na 10 tys. ludności. Spośród nich 78,3% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, a 95,0% to mikroprzedsiębiorstwa (o liczbie pracujących do 9). Firmy najczęściej prowadzą działalność związaną z handlem i naprawami (33,2%) oraz budownictwem (12,3%). Dochody budżetu powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynoszą 705 zł (2008 r.) i są niższe o 20 zł od średniej dla ogółu powiatów ziemskich w województwie. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmuje w województwie 12 lokatę. □

Powiat Grodzki

Szanowni Państwo!

Kolejne edycje Dni Kukurydzy gromadzą coraz szersze grono odbiorców i budzą coraz większe zainteresowanie wśród ludzi. W Dniach Kukurydzy dostrzegam przede wszystkim potencjał, który łączy tradycję z nowoczesnością: rolnictwo, którym zajmowali się nasi przodkowie od zarania dziejów, do dzisiaj jest istotnym elementem naszej gospodarki, zaś dzięki temu wydarzeniu, rolnicy mogą się dowiedzieć, jak usprawnić swoją pracę, jak sprawić, żeby była bardziej wydajna.

Na terenie powiatu grodzkiego wiele ziem jest przeznaczonych pod uprawę kukurydzy. Mam nadzieję, że kolejny zjazd

miłośników kukurydzy przysporzy korzyści rolnikom z naszego powiatu.

Gminy rolnicze w powiecie grodzkim to: Baranów, Jaktorów i wciąż Żabia Wola. Ich mieszkańcy coraz częściej dostrzegają potencjał ziem, na których mieszkają – powoli zaczyna rozwijać się agroturystyka, a poza tym są to świetne okolice do zamieszkania dla tych, którzy mają dosyć wielkomiejskiego zgiełku.

Nieco inny jest charakter Milanówka i Podkowy Leśnej, które razem z Brwinowem i ościennego powiatu, wchodzi w skład porozumienia „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów”. Zabudowa Milanówka oraz Podkowy została wspaniale wkomponowana w zielen, która nadaje tym miastom wrażenie wspaniałej struktury parku. Dzięki temu miastem te są wolne od hałasu, a jednocześnie tętnią życiem, tym bardziej, że ich mieszkańcami coraz częściej są osoby znane i popularne.

Na tle wyżej opisanych gmin, zupełnie inaczej prezentuje się Miasto i Gmina Gro-

dzisk Mazowiecki. Grodzisk, zwłaszcza w ostatnich latach, prężnie się rozwija, stawia na przemysł oraz nowe inwestycje (szczególnie mieszkaniowe), które ściągają nowych mieszkańców. Taki rozwój ułatwia zwłaszcza lokalizacja – bliskość stolicy, do której od kilku miesięcy można dojechać również autostradą A2.

Jak widać, gminy w Powiecie Grodzkim różnią się od siebie, nie doprowadza to jednak do niespójnego wizerunku Powiatu, ale wręcz przeciwnie – sprawia, że każdy znajdzie coś dla siebie. Staramy się ułatwić oraz uatrakcyjnić życie codzienne mieszkańcom powiatu, dlatego inwestujemy w infrastrukturę – w tym budowę dróg oraz chodników. Poza tym istotna jest dla nas turystyka (dużym powodzeniem cieszy się tu zwłaszcza Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaskiewiczów w Stawisku, popularne są również wydmy w Międzyborowie, stanowiące dość rzadką atrakcję).

Mam nadzieję, że powyższe informacje zachęcą Państwa do odwiedzenia naszego Powiatu. Serdecznie zapraszam.

Marek Wieźbicki
Starosta Grodzki

Powiat Warszawski Zachodni

Mam zaszczyt zaprezentować Państwu walory powiatu warszawskiego zachodniego. Jest to region, w którym można odnaleźć ślady przeszłości, liczne zabytki architektury, jak również niezwykle atrakcyjne tereny turystyczno-rekreacyjne i inwestycyjne.

Powiat warszawski zachodni dzięki swemu położeniu jest jednym z bardziej interesujących regionów w Polsce. Usytuowanie w centralnej części województwa mazowieckiego, za zachodnimi granicami Warszawy sprawia, że ma on doskonałe warunki dla rozwoju gospodarki. Powiat zajmuje obszar 533 km² i zamieszkiwany jest przez ponad 100 tysięcy osób. Na unikatowy wizerunek powiatu warszawskiego zachodniego wpływa jego bezpośrednie sąsiedztwo z Kampinoskim Parkiem Narodowym, który obejmuje prawie całą północną część powiatu i zajmuje ponad 30%

jego terytorium. Południowa część powiatu charakteryzuje się urodzajnymi glebami, co sprzyja rozwojowi produkcji ogrodniczej, z tego też względu na terenie powiatu powstał Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy w Broniszach, jeden z największych tego typu rynków w Polsce. Wszystkie atuty gospodarcze, położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Warszawy, dobre połączenia komunikacyjne i bliskość Puszczy Kampinoskiej powodują, że na terenie powiatu mocno rozwija się budownictwo mieszkaniowe. Tereny te stanowią mieszkalne „zaplecze” stolicy, idealnie nadające się do ucieczki przed zgiełkiem wielkiego miasta, w poszukiwaniu ciszy i zdrowego środowiska. Gospodarczy rozwój powiatu w dużej mierze kształtuje bliskość stolicy. Lokują się tu firmy transportowe, spedycyjne i celne. Rozwija się handel oraz sektor usługowy, hotelarstwo i agroturystyka, powstają kolejne bazy logistyczne, a także zakłady przetwórcze. W trosce o naszych mieszkańców i utrzymanie inwestorów poprzez doskonałą obsługę, w 2007

roku wdrożyliśmy w Starostwie System Zarządzania Jakością, zgodnie z normami PN-EN: ISO 9001:2009.

Serdecznie zapraszamy Państwa do złożenia wizyty w powiecie warszawskim zachodnim. Turyści odnajdą tu ciekawe ślady przeszłości, liczne zabytki architektury i atrakcyjne tereny turystyczno-rekreacyjne. Na inwestorów czekają natomiast korzystne warunki inwestycyjne i rozbudowana infrastruktura, a na wszystkich serdeczność władz i mieszkańców powiatu.

Jan Żychliński
Starosta Warszawski Zachodni

Powiat Płocki

Szanowni Państwo

Powiat Płocki leży niemal w sercu Mazowsza i jest jednym z największych powiatów w regionie i w kraju. W naszych granicach administracyjnych o powierzchni blisko 1800 km² mamy 15 samorządów: 3 gminy miejsko-wiejskie (Drobin, Gąbin, Wyszogród) i 12 gmin wiejskich (Bielsk, Bodzanów, Brudzeń Duży, Bulkowo, Łąck, Mała Wieś, Nowy Duninów, Radzanowo, Słubice, Słupno, Stara Biała, Staroźreby).

Ziemski powiat płocki to przede wszystkim rolnictwo. Tym samym dla samorządu powiatu płockiego sprawy wsi i rolnictwa są szczególnie ważne i odgrywają duże znaczenie społeczne i gospodarcze.

Nasze żyzne pola rodzą zdrowe zboża i warzywa, a zadbane sady – dorodne owoce. Liczne gospodarstwa agroturystyczne oferują ekologiczne warzywa, owoce, sery oraz pachnące chleby wypiekane wg tradycyjnych receptur. Szczycimy się dobrymi plonami z upraw zbóż, w gronie których znaczącą pozycję zajmuje kukurydza. Od momentu likwidacji naszych cukrowni nastąpiły istotne zmiany w strukturze upraw gruntów rolnych na terenie powiatu płockiego. Dotychczas powszechnie uprawianego buraka cukrowego w znaczącym areale zastąpiła kukurydza – roślina przyszłości. Roślina mająca wielorakie zastosowanie. To zarówno świetne warzywo, wartościowa pasza, a ostatnio również cenne źródło energii odnawialnej.

Proces stopniowej transformacji z gospodarki opartej na węglu na gospodarkę bazującą na energii zielonej jest już zauważalny w powiecie płockim. Samorząd powiatu płockiego jest żywo zainteresowany budową małych biogazowni rolniczych, popierając wszelkie inicjatywy w tym zakresie, bowiem teren powiatu cechuje duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych. Rozwój energetyki odnawialnej stał się jednym z sześciu podstawowych

priorytetów Polskiej Polityki Energetycznej do 2030 r. Jednym z głównych celów w zakresie rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii jest konieczny wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15 % w 2020 r. oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach

Dzięki osiągnięciom nauki polscy rolnicy mogą uzyskiwać bardzo wysokie plony kukurydzy. Ostatnio w Polsce trwa szeroko zakrojona dyskusja na temat uwalniania do środowiska organizmów modyfikowanych genetycznie. Dyskusja ta dotyczy również jednej z odmian kukurydzy – kukurydzy MON 810. GMO mają zarówno swoich przeciwników, jak i zwolenników, również w środowiskach naukowych. Stoję na stanowisku, iż konieczne jest znalezienie kompromisu pomiędzy zachowaniem bioróżnorodności i szeroko rozumianej jakości środowiska a wprowadzeniem i wykorzystaniem innowacyjnych technologii, które w przypadku kukurydzy mogą ułatwiać jej uprawę.

Powiat płocki jest otwarty na przyjęcie inwestorów i zaprasza do rozwijania przedsiębiorczości szczególnie w sektorze przechowalnictwa i przetwórstwa płodów rolnych.

Na naszym terenie działa blisko 5 tys. przedsiębiorców, głównie zajmujących się handlem i usługami, co umożliwia nam inwestowanie w infrastrukturę turystyczną i drogową. Wspieramy również inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa drogowego, w tym budowę ścieżek rowerowych, szczególnie na trasach atrakcyjnych turystycznie.

Już wkrótce powiat płocki w partnerstwie z gminami wybuduje lub zmodernizuje prawie 55 kilometrów dróg. Dodatkowo powstanie ponad 17 kilometrów chodników i ścieżek rowerowych. Projekt będzie realizowany w latach 2013-2014 i zakłada współfinansowanie inwestycji

z budżetu powiatu i gmin w których drogi będą modernizowane. Całkowity koszt przedsięwzięcia został oszacowany na ponad 27 milionów złotych.

Zróżnicowany, atrakcyjny teren nad jeziorami i wzdłuż Wisły sprzyja inwestowaniu w turystykę, bazę hotelową, gastronomię, rekreację i rozrywkę. Powiat płocki dysponuje świetną bazą szkolną oraz doskonale wyposażonymi domami pomocy społecznej.

Szczycimy się posiadaniem wyróżnieniami i tytułami m.in.: „Mecenas Polskiej Ekologii”, „Powiat na 6”, „Samorząd przyjazny oświacie”, „Powiat otwarty na fundusze strukturalne”, „Mazowiecki Powiat Roku 2009”. Czy Symbol Polskiej Samorządności 2011, przyznawany przez Monitor Rynkowy.

Od niedawna powiat Płocki może pochwalić się także nowym logo, które jest symbolem więzi łączącej wszystkie gminy powiatu. To wielobarwny orzeł zbudowany z 15 puzzli, w których każdy symbolizuje jedną z gmin. Uzupełnienie całości stanowi towarzyszące mu hasło: „powiat Płocki dobrze ułożony”.

Serdecznie dziękuję inicjatorom i organizatorom tradycyjnych już spotkań z okazji „Dni Kukurydzy”. Jest to bowiem przedsięwzięcie mające ogromne znaczenie edukacyjne i prorozwojowe.

Wszystkim uczestnikom tegorocznych „Dni Kukurydzy” i organizatorom, a w szczególności Panu Tadeuszowi Szymańczakowi życzę miłego i jakże pożytecznego spotkania w gościnnej gminie Teresin.

Wraz z zaproszeniem na Gościnną Ziemię Płocką Serdecznie Państwa pozdrawiam.

Michał Boszko
Starosta Płocki

GRODZISK MAZOWIECKI

Urząd Miejski w Grodzisku Mazowieckim
ul. T. Kościuszki 32a, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
tel. (22) 755 55 34, 755 20 16, fax: (22) 755 53 27
e-mail: urząd@grodzisk.pl

www.grodzisk.pl

Grodzisk Mazowiecki – tu przyszłość jest dziś

Grodzisk to gmina godna zaufania, otwarta na nowe inicjatywy gospodarczo-inwestycyjne, zapewniająca przyjazny klimat oraz profesjonalną obsługę dla inwestorów. Ten fakt potwierdzają liczne nagrody uzyskane w takich konkursach, jak: „Mazowiecka Gmina Roku”, „Gmina Fair Play”, „Samorząd Przyjazny Przedsiębiorczości” czy tytuł Najlepszej Gminy w Polsce przyznany w rankingu dziennika Rzeczpospolita w 2009 roku.

Atrakcyjne położenie gminy Grodzisk Maz. (30 km na południowy zachód od Warszawy) stwarza idealne warunki do prowadzenia interesów. Podróż autostradą do Warszawy trwa zaledwie 20 minut, na warszawskie lotnisko Okęcie 30 minut, koleją – 40 min. Bardzo dobre połączenie jest także do dużych aglomeracji takich, jak: Łódź, Katowice, Kraków, Poznań czy Gdańsk. Istotny wpływ na rozwój miasta będzie miała przebiegająca przez teren gminy autostrada A2 relacji Berlin-Moskwa. Zaledwie 4 km na północ od Centrum Grodziska znajduje się węzeł zjazdowy, gdzie mamy ponad 600 ha terenów inwestycyjnych do zagospodarowania.

W gminie o powierzchni 107 km², zamieszkiwanej przez ponad 40 tys. osób działalność gospodarczą prowadzi 5 tysięcy firm. Proinwestycyjna polityka władz miejskich zaowocowała pojawieniem się na terenie gminy 60 firm z kapitałem zagranicznym, które stworzyły ponad 3000 miejsc pracy. Do największych z nich należy zaliczyć: fabrykę aparatury kontrolno-pomiarowej „Danfoss”, koncern „Frito Lay” – producenta chipsów „Lays”, zakłady farmaceutyczne „Gedeon Richter”, firmę spedycyjną „Raben”, piekarnię szwajcarską „Hiestand” oraz producenta dodatków paszowych „Trouw Nutrition”.

Inwestycje zawsze były priorytetowym zadaniem dla grodziskiego samorządu. Każdego roku ponad 30% budżetu gminy przeznaczane jest na ich realizację, głównie na budowę i remont dróg oraz rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Jednak ostatnio miasto przeżywa prawdziwy boom inwestycyjny. Wszystko za sprawą pozyskanych dotacji unijnych i rządowych. Dzięki tym środkom wykonano modernizację oczyszczalni ścieków, wybudowano ponad 50 km sieci kanalizacyjnej i wyremontowano stacje uzdatniania wody. Wybudowane zostało nowoczesne Centrum Kultury. Centrum dysponuje najnowocześniejszym na Zachodnim Mazowszu kinem oraz klubem muzycznym, w którym co środę można posłuchać muzyki jazzowej na żywo. Można tu również zagrać w kręgle czy bilard i dobrze zjeść. Na dziedzińcu Centrum odbywają się liczne imprezy, takie jak: Grodziskie Spotkania Kabaretowe, jarmarki produktów regionalnych, koncerty muzyki poważnej na wesoło, czy koncerty znanych polskich zespołów muzycznych.

Grodzisk Mazowiecki słynie z nowoczesnej i rozbudowanej bazy sportowej. Mieszkańcy mogą korzystać z basenu, hali sportowej, krytych i otwartych kortów tenisowych oraz zmodernizowanego stadionu piłkarskiego.

Szerokie możliwości inwestycyjne w Grodzisku sprawiają, że każdy potencjalny inwestor znajdzie tu coś dla siebie. Gmina oferuje tereny pod zabudowę mieszkaniową, przemysł, usługi (restauracje, hotele) oraz handel zarówno w centrum miasta, jak również na terenach otwartych. Serdecznie zapraszamy do Grodziska Mazowieckiego – gminy, gdzie warto prowadzić interesy, żyć i rozwijać swoje pasje.

GRODZISK MAZOWIECKI – TU PRZYSZŁOŚĆ JEST DZIŚ

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI ROLNYCH

Agencja Nieruchomości Rolnych jest państwową osobą prawną. Jej główne zadanie to prywatyzacja majątku państwowego w rolnictwie i racjonalne gospodarowanie powierzonym mieniem Skarbu Państwa. Dlatego realizując politykę rolną państwa mówiącą, że podstawą ustroju rolnego w Polsce jest gospodarstwo rodzinne, zachęca rolników do zakupu gruntów.

Obecnie są najlepsze w historii warunki nabywania państwowej ziemi od Agencji. Przygotowała ona ok. 200 tys. ha gruntów, które m.in. w przetargach ograniczonych bezpośrednio kieruje do rolników zamierzających utworzyć gospodarstwa rodzinne lub powiększyć już istniejące. Przetargi ograniczone charakteryzują się wysoką, ok. 80-procentową skutecznością, co oznacza, że większość oferowanych gruntów znajduje nabywców. Tym bardziej, że przy ustalaniu powierzchni konkretnej nieruchomości rolnej przeznaczonej do sprzedaży Agencja bierze pod uwagę: strukturę obszarową okolicznych gospodarstw rolnych, zapotrzebowanie miejscowych rolników oraz średnią wielkość powierzchni gruntów rolnych w danym województwie. Ponadto ściśle współpracuje z organizacjami społecznymi i wspólnie z nimi wypracowuje optymalne rozwiązania dla rolników.

Działania Agencji determinuje data 31 grudnia 2013 roku, kiedy nastąpi koniec udzielania preferencji przy zakupie państwowej ziemi. Do tego czasu rolnicy oraz dzierżawcy, którzy nabędą lub wejdą w użytkowanie państwowej ziemi w drodze przetargu, mogą korzystać m.in. z możliwości rozłożenia przez Agencję Nieruchomości Rolnych płatności na roczne lub półroczne raty z preferencyjnym oprocentowaniem w wysokości 2% rocznie, na okres do 15 lat, pod warunkiem, że jeszcze przed zawarciem umowy wpłaci on co najmniej 10% ceny nieruchomości.

Przy okazji warto zwrócić uwagę na jeszcze jedną datę: 1 maja 2016 roku, kiedy nastąpi zniesienie ograniczeń w sprzedaży ziemi cudzoziemcom. Do tego czasu Agencja zamierza w pierwszej kolejności sprzedać maksymalnie dużo gruntów, a pozostałą ziemię z Zasobu związać takimi umowami, żeby dzierżawcy mogli po 2016 r. korzystać z prawa pierwszeństwa w nabyciu dzierżawionych gruntów.

Jednak sprzedaż państwowej ziemi nie jest jedynym zadaniem Agencji. Sprawuje ona także nadzór właścicielski nad działalnością 46 spółek hodowli roślin i zwierząt o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej. W spółkach tych prowadzona jest hodowla twórcza i zachowawcza oraz gromadzony jest najcenniejszy materiał genetyczny roślin i zwierząt decydujący o postępie biologicznym.

Ponadto Agencja z tytułu prowadzonej działalności wypracowuje i odprowadza do państwowej kasy środki finansowe. Od 2005 r. przekazała już ponad 10,8 mld zł.

Według stanu na 30 czerwca 2012 r. w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa pozostaje prawie 1,9 mln ha, w tym 1,4 mln ha jest w dzierżawie, 300 tys. ha czeka na rozdysponowanie, a 100 tys. ha znajduje się w innych formach nietrwałego rozdysponowania.

Leszek Świętochowski

Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych

Kalkulacja opłacalności – KUKURYDZA NA ZIARNO 2012 lipiec

Materiały zebrał i opracował Tadeusz Szymańczak

Wyszczególnienie	J.M.	Ilość	Cena zł/dt	Produkcja zł/ha		
Produkcja	dt	100	89,00	8 900,00		
	dt	80	89,00	7 120,00		
	dt	60	89,00	5 340,00		
Nakłady i koszty	Jm.	Ilość	Cena zł/kg, dt	Koszt zł/ha	Razem koszty w zł	% kosztów zmiennych
Nasiona		1,1	490,00	539,00	539,00	8,31%
Nawozy mineralne razem					1 730,80	26,69%
– N	kg	170	3,94	669,80		
– P205	kg	100	3,50	350,00		
– K20 (forma chlorkowa)	kg	200	3,18	636,00		
– wapno nawozowe (25%)	ton	3	100,00	75,00		
Środki ochrony roślin razem		0	0,00	0,00	377,44	5,82%
– Mesurol	l	0,30	240,00	72,00		
– Adengo 315 S.C.	l	0,40	410,00	164,00		
– MaisTer 310 WG	op 0,15 kg	0,10	221,00	141,44		
Inne koszty					130,00	2,00%
obowiązkowe ubezpieczenie upraw			130	130		
5. Koszty stałe związane z prowadzeniem produkcji w gosp. 10,0 ha U. R. obciążenie na 1 ha wynosi:				970,30	970,30	14,96%
Usługi produkcyjne z zewnątrz:					1 710,00	26,37%
– siew punktowy	godz	1,00	140,00	140,00		
– dosuszanie	t	80,00	15,00	1 200,00		
– kombajn	godz.	1,00	370,00	370,00		
Najemna siła robocza		10,00	8,10	81,00	81,00	1,25%
Siła pociągowa własna	cng	15,00	63,06	945,90	945,90	14,59%
Koszty całkowite na 1 ha					6 484,44	100%
Wskaźniki ekonomiczne				Plon dt z 1 ha		
				100	80	60
Nadwyżka bezpośrednia (produkcja minus koszty)		zł		2 416	636	-1 144
Koszty całkowite produkcji 1 dt		zł		65	81	108
Wskaźniki opłacalności			Cena zł/dt			
			89	137%	110%	82%
Plon graniczny						
Wysokość plonu, która pokryje koszty [dt]		89	72,86			
JPO + UPO = 710 + 275 = 985 zł/ha						
Zwrot akcyzy z paliwa rolniczego 86 x 085 = 73,1 zł/ha						
Razem 985+73 = 1058						

- Budowa instalacji przemysłowych i przydomowych
- Dzierżawa instalacji zbiornikowej
- Dostawy gazu

tel.: 512 001 505
e-mail: kontakt@centrumgaz.eu
www.centrumgaz.eu

RATY NAWET DO
36
miesięcy

CENTRUMGAZ Sp. z o.o.
ul. Fabryczna 6/10, 96-320 Mszczonów
tel.: (46) 857 23 10

Szanowni Państwo!

Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych z wielką satysfakcją objął patronat honorowy nad, już XIV Dniami Kukurydzy w Skrzelewie. Jestem pełen podziwu i uznania dla głównego inicjatora i organizatora Dni Kukurydzy w Skrzelewie Pana Tadeusza Szymańczaka. To Jego zaangażowanie, chęć dzielenia się wiedzą z innymi przyczyniła się do rozwoju uprawy kukurydzy, nie tylko na Mazowszu, ale w skali całego kraju.

Kukurydza obecnie jest uprawiana za ziarno i kiszonkę. Kiszonkę, nie tylko dla bydła, ale również, jako biomasę dla biogazowni. Areał upraw z roku na rok ciągle wzrasta. W roku obecnym odegrała szczególną rolę, jako roślina alternatywna dla wymarzniętych ozimin, szczególnie rzepaku.

Korzystając z okazji chciałbym zwrócić Państwa uwagę na niektóre problemy dotyczące producentów zbóż w naszym kraju. W szczególności chcę przypomnieć tutaj o trudnej sytuacji dużej grupy producentów, głównie z województw: wielkopolskiego, lubuskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego, dolnośląskiego, śląskiego, mazowieckiego i lubelskiego, których dotknęły skutki niekorzystnego przebiegu warunków pogody w okresie zimowym. Bardzo wiele gospodarstw z tych rejonów zmuszonych zostało do zastosowania przesiewów. To oczywiście nie wpłynęło pozytywnie na ich kondycję finansową. Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych podejmował liczne działania informujące Rząd o problemach, przed jakimi stanęli poszkodowani i sugerował konkretne działania w tym względzie. Byliśmy zdania, że ze względu na charakter i zakres zniszczeń zaistniałą sytuację powinno się określać mianem klęski żywiołowej. Sugerowaliśmy podjęcie przez Rząd RP natychmiastowych działań wspomagających rolników z budżetu państwa. Podjęliśmy także próbę zwrócenia uwagi na trudną sytuację producentów, którzy stracili swoje zasiewy ozime także w Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa w Brukseli. Mamy świadomość, że wielkość pomocy, jaką ostatecznie otrzymali pro-

ducenci poszkodowani przez mróz daleko odbiegała od wysokości poniesionych strat. Liczymy jednak na to, że wszczęta dyskusja nad koniecznością wspierania producentów, którzy utracą plony wskutek nieprzewidywalnych zjawisk zaowocuje wytworzeniem mechanizmów pomocowych, które będzie można wykorzystać w przyszłości.

Pragnę także przypomnieć, że jesteśmy w końcówce batalii o pozytywne dla producentów polskich zmiany w zakresie WPR. Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych wykazywał w tym względzie dużą aktywność. W naszych opiniach zwracaliśmy uwagę na wady propozycji KE w zakresie zmian we Wspólnej Polityce Rolnej po 2013 roku, a w szczególności na to, że:

- proponowanemu zmniejszeniu budżetu towarzyszy zwiększenie zakresu zadań do zrealizowania przez producentów
- proponuje się utrzymanie zróżnicowania wysokości dopłat bezpośrednich z uwzględnieniem uwarunkowań historycznych
- nałożenie jednolitych wymagań pro-środowiskowych dla całej Unii z uwzględnieniem naliczania rekompensat w oparciu o tzw. koperty krajowe wynikające z historycznych poziomów produkcji uniemożliwi dostatecznie wysokie rekompensowanie kosztów wypełniania działań pro-środowiskowych w naszym kraju
- zamiast spodziewanych uproszczeń we wspieraniu WPR dominują elementy komplikujące, co na pewno nie będzie sprzyjało efektywności i skuteczności tej polityki

Następna bardzo ważna sprawa, od której będzie zależał rozwój naszego rolnictwa to ustawa o podatku dochodowym w rolnictwie. Nie chcielibyśmy, aby w tym temacie podejmowano decyzje bez nas rolników, jak to miało miejsce w ostatnio podejmowanych decyzjach dotyczących rolnictwa. Obok przedstawionych działań na bieżąco staraliśmy się uczestniczyć we wszystkim rodzaju gremiach, gdzie były dyskutowane sprawy dotyczące branży zbożowej.

Przygotowaliśmy między innymi:

- opinię i stanowiska w sprawach dotyczących wsi i rolnictwa. Wspomnę chociażby o opinii PZPRZ do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej, gdzie wnosiliśmy o:
  - wykreślenie tego szkodnika z listy szkodników kwarantannowych
  - szybką rejestrację środków ochrony roślin do jej zwalczania
  - odejście od presji (nakazów, zakazów) na rolników w razie zasiedlenia
- opinię i propozycję zmian do Ustawy z 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej
- negatywne stanowisko w sprawie wycofania środków ochrony roślin na bazie acetochloru
- stanowisko w sprawie opłat za usługi świadczone przez PIORIN.

Zapewniam Państwa, że nie zrezygnujemy z żadnej możliwości walki o interesy rolników a w szczególności zajmujących się produkcją zbóż. Na zakończenie w imieniu swoim i Zarządu życzę wszystkim rolnikom a w szczególności producentom ziarna zbóż by rynki rolne były stabilne i sytuacja ekonomiczna w kraju sprzyjała rozwojowi gospodarstw.

Stanisław Kacperczyk
Prezes Zarządu PZPRZ

Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych
Radzików, 05-870 Błonie, lab II p. 86

tel. (22) 725-35-78, kom. 502-257-874, fax (22) 725-44-82
e-mail: pzprz@ihar.edu.pl www.pzprz.pl

Zarząd   Prezes: **Stanisław Kacperczyk** – kom. 604-186-906
Wiceprezes: **Tadeusz Solarski** – kom. 602-155-412
Członkowie: **Przemysław Bochat** – kom. 601-147-057
Piotr Doligalski – kom. 606-774-904
Piotr Malicki – kom. 502-257-874
Przewodniczący Rady Ekspertów: **Edward Arseniuk** – (22)-725-45-36
Sekretarz Rady Ekspertów: **Andrzej Muszyński** – (54) 282-88-00
Rzecznik Prasowy PZPRZ: **Tadeusz Szymańczak** – kom. 502-569-485

MAZOWIECKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

02-456 Warszawa, ul. Czereśniowa 98,

tel. 22 571 61 00, fax 22 571 61 01

e-mail: sekretariat@modr.mazowsze.pl, www.modr.mazowsze.pl

Szanowni Państwo

Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego działa na rynku doradczym od wielu lat. Nasi doradcy to wysokiej klasy specjaliści, posiadający niezbędne certyfikaty. W swojej pracy kierujemy się wiedzą, doświadczeniem i otwarciem na potrzeby rolników.

- Prowadzimy doradztwo i organizujemy szkolenia w zakresie:
  - wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance)
  - ekonomiki, rachunkowości i organizacji gospodarstw rolnych
  - korzystania z funduszy pomocowych UE
  - ekologii i ochrony środowiska, w tym programów rolnośrodowiskowych
  - promocji produktu tradycyjnego i regionalnego oraz agroturystyki
  - organizacji grup producenckich
  - nowoczesnych technologii produkcji rolnej
- Organizujemy wystawy, kłemasze, targi, konferencje i inne przedsięwzięcia upowszechniające najnowsze osiągnięcia nauki i praktyki rolniczej
- Prowadzimy działalność informacyjną i wydawniczą:
  - miesięcznik „Wieś Mazowiecka”
  - materiały informacyjne i szkoleniowe w formie broszur, katalogów, folderów, itp.
- Świadczymy odpłatnie usługi:
  - wypełnianie wniosków o płatności bezpośrednie i innych związanych z ubieganiem się o fundusze unijne
  - ocena gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności
  - opracowanie planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów wzajemnej zgodności
  - sporządzanie biznesplanów i planów rolnośrodowiskowych
  - organizowania szkoleń chemizacyjnych
  - organizowania kursów i szkoleń z zakresu HACCP, agroturystyki, integrowanej produkcji
  - wynajem sal dydaktycznych wyposażonych w środki audiowizualne
  - poligraficzne (skład komputerowy, projekty graficzne, druk)
  - hotelarskie - Hotel Poświętne w Płońsku - 100 miejsc noclegowych
  - gastronomiczne: restauracja z całodziennym wyżywieniem i cateringiem (Oddział Poświętne w Płońsku)
  - wynajem maszyn i urządzeń rolniczych z obsługą

Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy do korzystania z naszego doradztwa w dostępnych placówkach MODR w gminach, powiatach i Oddziałach

Oddziały MODR:

- Bielice, 96-500 Sochaczew, tel. 46 862 00 40
- Ostrołęka, 07-412 Ostrołęka, ul. Targowa 4, tel. 29 760 03 69
- Płock, 09-411 Biała, ul. Zglenickiego 42D, tel. 24 262 99 30
- Poświętne w Płońsku, 09-100 Płońsk, ul. Sienkiewicza 11, tel. 23 663 07 00
- Radom, 26-600 Radom, ul. Chorzowska 16/18, tel. 48 365 02 06
- Siedlce, 08-110 Siedlce, ul. Kazimierzowska 21, tel. 25 640 09 11

Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Państwowy Instytut Badawczy

Radzików, 05-870 Błonie
tel.: (22) 733 45 02, 725 45 36, fax: (22) 733 45 05, 725 47 14
e-mail: postbox@ihar.edu.pl, www.ihar.pl

Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin ma siedzibę w Radzikowie k. Warszawy. Prowadzi badania w dziedzinie hodowli i nasiennictwa rolniczych roślin uprawnych. W skład Instytutu wchodzi ośrodków naukowych w Boninie, Bydgoszczy, Jadwisinie, Krakowie, Młochowie, Poznaniu i Radzikowie oraz siedem Zakładów Doświadczalnych Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, działających w różnych rejonach kraju. Instytut posiada też 4 jednoosobowe spółki hodowli roślin z o.o.

Przedmiotem działalności Instytutu są:

- Badania w zakresie:
  - genetycznych podstaw hodowli roślin uprawnych,
  - zastosowania metod biotechnologii w hodowli roślin uprawnych,
  - fizjologiczno-biochemicznych uwarunkowań wysokiej produktywności roślin uprawnych,
  - agrotechniki nasiennej oraz kompleksowej technologii produkcji wybranych gatunków roślin,
  - technologii i techniki przechowywania oraz zachowania jakości ziemniaków w czasie przechowywania, nasiennictwa i nasionoznawstwa roślin uprawnych.
- Nasiennictwo i nasionoznawstwo roślin uprawnych.
- Monitorowanie i opiniowanie zakresu produkcji i importu transgenicznych odmian roślin uprawnych (GMO).
- Monitorowanie dla potrzeb hodowli odpornościowej występowania w kraju gospodarczo ważnych patotypów, ras patogenów i szkodników rolniczych roślin uprawnych, w tym patogenów kwarantannowych – głównie patogenów ziemniaka.
- Gromadzenie i utrzymywanie w stanie żywym zasobów genowych roślin użytkowych i ich patogenów.
- Ulepszanie roślin dla zrównoważonych AgroEkoSystemów, wysokiej jakości żywności i produkcji roślinnej na cele nieżywnościowe (program wieloletni).

Lokalizacja komórek organizacyjnych IHAR-PIB

Instytut ma uprawnienia do:

- nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego,
- współpracy naukowo-hodowlanej z jednostkami krajowymi i zagranicznymi,
- prowadzenia działalności handlowej z zagranicą.

Szczegółowych informacji udziela:

Dział Promocji i Współpracy z Zagranicą IHAR-PIB
tel. (22) 733 46 14, fax: (22) 733 46 15, e-mail: p.malicki@ihar.edu.pl

CENTRALA BRATOSZEWICE

ŁÓDZKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO z siedzibą w Bratoszewicach

oferuje

PROFESJONALNE DORADZTWO BEZPŁATNE W RAMACH SZKOLEŃ I INFORMACJI DLA ROLNIKÓW ORAZ MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW WIEJSKICH W ZAKRESIE:

- ubiegania się o pomoc finansową ze środków UE
- nowoczesnych metod agrotechnicznych i chowu zwierząt
- rachunkowości w gospodarstwach rolnych, rozwoju przedsiębiorczości, zarządzania gospodarstwem rolnym
- rolnictwa ekologicznego
- unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego
- informacji rynkowej
- planów rolnośrodowiskowych
- agroturystyki i promocji wsi
- bezpłatnego korzystania z internetu oraz poszerzania wiedzy i kwalifikacji w Centrum Kształcenia w Bratoszewicach

PROFESJONALNE PŁATNE

- przygotowanie dokumentacji dla realizacji inwestycji z udziałem kredytów preferencyjnych i innych kredytów komercyjnych
- ekspertyzy ekonomiczne związane z szacowaniem strat w rolnictwie oraz ekspertyzy dotyczące szacowania dochodów w gospodarstwach rolnych za lata poprzednie
- usługi w zakresie działań zawartych w PROW na lata 2007-2013
- sporządzanie planów nawozowych
- usługi w zakresie małej poligrafii
- usługi laboratoryjne
- szkolenia chemizacyjne
- kursy operatorów kombajnów zbożowych

Posiada

- targi i wystawy rolnicze
- sale wykładowe, noclegi, stolówki, zaplecze gastronomiczne
- reklamy, ogłoszenia, artykuły sponsorowane oraz inserty

Ośrodek jest otwarty na współpracę i gotowy do działań zmierzających do usprawnienia funkcjonowania służb doradczych w celu skuteczniejszego niesienia pomocy rolnikom i ich rodzinom.

ŁÓDZKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO SA w Bratoszewicach
95-811 Bratoszewice, ul. Nowoświat 33, tel. 42/719 66 38, 29; fax 42/719 66 99
e-mail: centrala@lodr-bratoszewice.pl

www.lodr-bratoszewice.pl

ZAJRZYJ – ZOBACZ – ZAINWESTUJ I ZAMIESZKAJ W GMINIE TERESIN

GMINA
FAIR PLAY

Gmina Teresin położona jest w centralnej Polsce, 30 km od granic Warszawy. Przez teren gminy przebiega europejski korytarz transportowy z drogą krajową nr 2 oraz linią kolejową relacji Berlin-Moskwa. W odległości ok. 15 km na południe od centrum Teresina znajdować się będzie zjazd z autostrady A2. Dogodność połączeń komunikacyjnych spowodowała, że obszar gminy leży w granicach obszaru metropolitalnego Warszawy.

TERENY INWESTYCYJNE

Rozwój gospodarczy terenów gminy nastąpił po 1815 roku i trwa do dzisiaj. Zdecydowało o tym atrakcyjne położenie przy głównych szlakach komunikacyjnych i bliskość chłonnego rynku warszawskiego. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego wyznacza tu regionalne centrum logistyczne.

Na terenie gminy są obszary przygotowane do lokalizacji nowych inwestycji przemysłowych, usługowych i logistycznych. Aktualna oferta terenów inwestycyjnych objętych obowiązującymi planami miejscowymi, z przeznaczeniem pod przemysł, składy i usługi, znajduje się na stronie internetowej www.teresin.pl.

W 2008 r. teren inwestycyjny leżący na terenie naszej gminy zdobył pierwsze miejsce w konkursie „Grunt na medal” jako najlepiej przygotowany pod inwestycje w województwie mazowieckim.

W Gminie Teresin swoje siedziby mają m. in. takie przedsiębiorstwa jak:

- Polskie Młyny S.A. (dawne ZPZ Szymanów) – lider branży zbożowo - młynarskiej,
- „BAKOMA” S.A. – przetwórstwo mleka, produkcja roślinna i zwierzęca, lider produkcji jogurtów w Polsce,
- ProLogis Poland Management sp. z o.o. – operator globalnej sieci wysokiej klasy obiektów dystrybucji hurtowej; powierzchnie wynajmują m. in. takie firmy, jak: DHL, Schenker, Whirlpool,
- „TESCO” Polska sp. z o.o. – centrum dystrybucji,
- „ANSER” Zakłady Chemiczne,
- GREINER PACKAGING sp. z o.o. – producent opakowań,
- J.W. CONSTRUCTION sp. z o.o. – zakład produkujący artykuły wyposażenia mieszkań i artykuły budowlane,
- Viva Manufacturing (Poland) Sp. z o.o.
- T & R Technology & Renewal Sp. z o.o.

TERENY MIESZKANIOWE

Od kilku lat Teresin doceniany jest jako atrakcyjne miejsce dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Do takiej oceny przyczyniają się wygodne połączenie ze stolicą oraz typowe zalety małej miejscowości. Właściwa polityka władz gminnych prowadzi do uruchamiania coraz to nowych terenów z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową. Prężne działanie gminy pozwala na pozyskiwanie funduszy europejskich w celu rozbudowy infrastruktury niezbędnej do spełnienia standardów mieszkaniowych.

TURYSTYKA

Liczne walory historyczne, środowiskowe oraz związane z miejscami kultu religijnego, przede wszystkim z klasztorami i sanktuariami w Niepokalanowie i Szymanowie, powodują, że Gmina Teresin stała się ośrodkiem tożsamości kulturowej regionu. Na terenie gminy znajdują się także hotele, restauracje, centra konferencyjne oraz inna infrastruktura, będąca zapleczem dla turystyki rekreacyjnej i sakralnej.

W 2010 roku Gmina Teresin pozyskała największe w swej historii zewnętrzne dofinansowanie na kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność inwestycyjną.

W tym samym roku Gmina Teresin po raz trzeci otrzymała certyfikat konkursu „Gmina Fair Play”.

W 2012 roku Gmina Teresin po raz piąty znalazła się w „Złotej 100 samorządów w Polsce”.

GMINA TERESIN, POWIAT SOCHACZEWSKI, WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE
ul. Zielona 20 | 96-515 Teresin | tel. (0-46) 861 38 15
urząd.gminy@teresin.pl | www.teresin.pl | bip.teresin.pl

Kukurydza 2012

Nowe rejestracje odmian

Zainteresowanie uprawą kukurydzy w roku 2012 spotęgowały rekordowe plony zarówno w użytkowaniu na ziarno jak i kiszonkę w roku 2011, a częściowo zostało wymuszone koniecznością obsiewu pól po wymarznionych oziminach. Firmy hodowlane dość licznie zgłaszają swoje odmiany do oficjalnego rejestru w Polsce mimo, że na rynek trafia wiele bliżej nieznanymi odmian z katalogu unijnego (CCA). W latach mniejszego popytu na nasiona, odmiany z krajowej listy będą bowiem miały większe szanse sprzedaży.

Podstawą rejestracji odmiany jest co najmniej dwuletni udział w doświadczeniach rejestracyjnych i wykazanie w nich pozytywnych właściwości plonotwórczych i jakościowych, oraz spełnienie norm OWT (odrębność od odmian już zarejestrowanych, wyrównanie morfologiczne roślin i stabilność cech w kolejnych latach reprodukcji nasion). W drugiej połowie 2011 r. krajowy rejestr liczył 158 odmian kukurydzy. W porównaniu z gatunkami innych roślin uprawnych ta liczba wydaje się duża, ale wobec kilku tysięcy odmian kukurydzy w CCA, nasza lista nie jest zbyt długa. Warto zaznaczyć, że każdego roku z krajowego rejestru ubywają odmiany z powodu upływu ich 10.letniego i nie przedłużonego wpisu, utraty znaczenia gospodarczego, lub wycofywania przez samych hodowców (właścicieli odmian). Pożądaną jest więc coroczny dopływ nowych odmian. Hodowca zgłaszając odmianę do doświadczeń, deklaruje jej przyszłą przydatność do uprawy na ziarno, kiszonkę lub oba kierunki użytkowania. Pod tym względem jest też sprawdzana w doświadczeniach, w jednej z trzech grup wczesności: wczesnej, średniowczesnej lub średniopóźnej – w zależności od wyników we wcześniej prowadzonych doświadczeniach wstępnych.

Spśród 36 odmian uczestniczących w roku 2011 w badaniach na ziarno i 31 w doświadczeniach na kiszonkę, kryteria uzasadniające zarejestrowanie spełniło 17 odmian. W lutym 2012 roku zostały one wpisane do krajowego rejestru, uzyskując zezwolenie na legalną sprzedaż nasion oraz ewentualny udział w doświadczeniach porównawczych (PDOiR). W połowie 2012 r. krajowy rejestr liczył 174 odmiany.

Zgodnie z zapotrzebowaniem praktyki, większość odmian jest przydatna do uprawy na ziarno. Nowo zarejestrowane odmiany również w większości były wyhodowane z myślą o takim użytkowaniu, ale część z nich znajdzie szersze zastosowanie, w tym do produkcji kiszonki i biogazu. Odmiany o cechach zadeklarowanych do uprawy na kiszonkę (większa masa vegetatywna, lepsza strawność łądy z liśćmi), przeważnie są mniej przydatne do uprawy na ziarno. Poniżej zamieszczono charakterystyki nowych odmian. Uszeregowano je alfabetycznie według kierunków użytkowania i grup

wczesności, w których były oceniane przed zarejestrowaniem. Litera SC i TC oznaczają odmiany mieszańcowe odpowiednio dwulinowe (pojedyncze) i trójliniowe; CCM – strętę z kolb do zakiszania. Obok nazw odmian podano nazwy firm hodowlano-nasiennych lub przedstawicieli hodowców. Charakteryzując odmiany, porównywano je z wzorcami odpowiednich grup wczesności, którymi były zestawy odmian zarejestrowanych w poprzednich latach i dalej uczestniczących w doświadczeniach. Odmiany grup późniejszych przeważnie oficjalnie plonują, lecz mają większe wymagania termiczne i w gorszych warunkach obciążone są większym ryzykiem nie osiągnięcia odpowiedniej dojrzałości ziarna. Odmiany wcześniejsze na ogół dają mniejsze plony. Ich zalety to możliwość wcześniejszego zbioru i niższa wilgotność ziarna (niższe koszty suszenia). Wśród odmian kiszonkowych z tegorocznej rejestracji pewną wyższość wykazały odmiany grupy wczesnej (nie zarejestrowano żadnej średniowczesnej). Plonowanie nowych odmian w doświadczeniach rejestracyjnych podano w tabelach.

UŻYTKOWANIE NA ZIARNO

Grupa wczesna

ES Cirrius (Euralis). Odmiana TC, ziarno, wczesność na granicy grupy wczesnej i średniowczesnej, FAO 230. Typ ziarna pośredni pomiędzy szklistym i zęboksztalnym. W porównaniu z wzorcem grupy wczesnej, wykazuje bardzo duże plony ziarna. Rośliny o dobrej zdrowotności; mała podatność na fuzariozy łądy i kolb, a nieco większa na głównie guzowatą kolb. Wysokość roślin znacznie większa od średniej. Przydatna do uprawy na ziarno w rejonach jego produkcji. Korzystna struktura kolb predysponuje odmianę także do produkcji CCM.

Laurinio (KWS). Odmiana TC, wczesna, FAO 210. Typ ziarna zbliżony do szklistego. W porównaniu z wzorcem grupy wczesnej – duży plon ziarna. Dość dobra lub średnia zdrowotność roślin; nieco większa podatność na wyleganie oraz porażenie przez omacnicę prosowiankę i fuzariozę kolb. Wysokość roślin znacznie większa od średniej. Odmiana przydatna do uprawy na ziarno w rejonach jego produkcji.

MAS 15P (Maisadour). Odmiana SC, wczesna, FAO 200-210, najwcześniejsza spośród odmian zarejestrowanych w 2012 roku. Typ ziarna zbliżony do szklistego. W porównaniu z wzorcem odpowiedniej grupy wczesności daje dość duży plon ziarna. Kolby o korzystnej strukturze (zmniejszonym udziale rdzenia kolbowego); dobra zdrowotność roślin wyrażająca się małą podatnością na wyleganie i stosunkowo niewielkim porażeniem roślin przez omacnicę prosowiankę. Wysokość roślin średnia. Odmiana przydatna do uprawy w rejonach produkcji ziarna, także w gorszych warunkach termicznych.

Silvinio (KWS). Odmiana TC, wczesna ziarno, FAO 220. Typ ziarna pośredni. Na tle wzorca grupy wczesnej daje duży plon ziarna. Dobra zdrowotność roślin; mała podatność na fuzariozy łądy i kolb oraz na głównie guzowatą. Wysokość roślin przekracza średnią grupy wczesnej. Struktura kolb średnia. Odmiana odpowiednia do uprawy na ziarno na większej części obszaru kraju.

Grupa średniowczesna

ES Albatros (Euralis). Odmiana SC, średniowczesna, FAO 230. Typ ziarna zbliżony do szklistego. Plon ziarna dość wyraźnie przewyższa wzorzec grupy średniowczesnej, a przy tym nieco wcześniej dojrzewa. Odmiana wykazuje dość dobrą zdrowotność roślin z wyjątkiem fuzariozy kolb, która może się pojawić w większej ilości. Rośliny o wysokości znacznie przekraczającej średnią grupy, ale bez skłonności do wylegania. Odmiana przydatna szczególnie do uprawy na ziarno.

Santurio (KWS). Odmiana TC, średniowczesna, FAO 230. Typ ziarna zbliżony do szklistego. Na tle wzorca grupy średniowczesnej plon ziarna dość duży, wcześniejsze dojrzewanie. Dobra zdrowotność roślin, zwłaszcza małe porażenie łądy przez fuzariozy. Wysokość roślin średnia. Przydatna do uprawy na ziarno. Dość korzystna struktura kolb wskazuje na przydatność odmiany do produkcji CCM.

Grupa średniopóźna

Grosso (KWS). Odmiana SC, średniopóźna, FAO 250-260. Typ ziarna pośredni. Plon ziarna duży, względnie stabilny w latach. Średnia zdrowotność roślin; większe porażenie kolb przez fuzariozę i głównie guzowatą. W strukturze kolb nieco większy udział rdzeni kolbowych. Rośliny średniej wysokości, mało podatne na wy-

leganie. Odmiana przydatna do uprawy na ziarno w południowym i środkowym rejonie kraju.

Lindsey (Limagrain). Odmiana SC, średniopóźna, FAO 260. Typ ziarna zbliżony do szklistego. Plon ziarna duży. Dobra zdrowotność roślin; nieco większe porażenie kolb przez fuzariozę. Struktura kolb średnio korzystna. Rośliny dość wysokie, mało podatne na wyleganie. Przydatna do uprawy na ziarno w południowym i środkowym rejonie kraju oraz na CM w tych rejonach.

P9400 (Pioneer). Odmiana SC, średniopóźna, FAO 270-280. Typ ziarna zębokształtny; w warunkach sprzyjających wegetacji i dojrzewaniu kukurydzy odmiana wykazuje bardzo dużą zdolność plonowania i względnie szybkie dosychanie ziarna, natomiast w warunkach wilgotnej jesieni dojrzewa stosunkowo później. Dobra zdrowotność roślin; podatność na podstawowe patogeny mniejsze od średniego. Rośliny dość wysokie, mało podatne na wyleganie. Dość korzystna struktura kolb. Przydatna do uprawy na ziarno w rejonie o najlepszych warunkach termicznych oraz na CM w rejonach produkcji ziarna.

UŻYTKOWANIE NA KISZONKĘ

Grupa wczesna

LG30240 (Limagrain). Odmiana SC, wczesność na granicy grupy wczesnej i średniowczesnej, FAO 240. Dość duży plon ogólny suchej masy, a średni plon suchej masy kolb; udział kolb w plonie ogólnym poniżej średniej. Plon świeżej masy roślin powyżej średniego. Dobry wigor roślin w początkowym okresie wegetacji. Wysokość roślin średnia; nieco większe porażenie przez głównie guzowatą. Strawność in vitro roślin średnia. Odmiana przydatna do uprawy na kiszonkę w całym kraju.

Konsulixx (RAGT). Odmiana SC, wczesność na granicy grupy wczesnej i średniowczesnej, FAO 240. Dość duży plon suchej masy ogólny i kolb. Plon świeżej masy roślin powyżej średniej. Średni wigor roślin w początkowym okresie wegetacji. Wysokość roślin nieco powyżej średniej; dobra zdrowotność roślin. Strawność in vitro roślin wyższa od średniej.

Odmiana przydatna do uprawy na kiszonkę w całym kraju.

P8488 (Pioneer). Odmiana SC, wczesność na granicy grupy średniowczesnej i średniopóźnej, FAO 250. Kolby dojrzewają względnie później niż wegetatywne części roślin. Duży plon ogólny świeżej i suchej masy a mniejszy plon suchej masy kolb (mniej korzystna struktura plonu). Nieco słabszy wigor roślin w początkowym okresie wegetacji. Rośliny dość wysokie, dobrej zdrowotności. Strawność in vitro roślin poniżej średniej. Przydatna do uprawy na kiszonkę w rejonie południowym i środkowym, mniej w północnym.

Grupa średniopóźna

ES Fireball (Euralis). Odmiana SC, średniopóźna, FAO 260. Bardzo duży plon świeżej masy roślin oraz plon ogólny suchej masy i kolb. Dobry wigor roślin w początkowym okresie wegetacji. Rośliny wysokości powyżej średniej, dobrej zdrowotności. Strawność in vitro roślin powyżej średniej. Odmiana przydatna do uprawy na kiszonkę na większej części obszaru kraju

Kadryl (Kobierzyce-Smolice). Odmiana TC, średniopóźna, FAO 280-290. Plon świeżej masy roślin duży, plon ogólny suchej masy dość duży, a kolb średni. Struktura plonu mniej korzystna. Wysokość roślin średnia, zdrowotność roślin dość dobra. Strawność in vitro roślin niższa od średniej. Odmiana przydatna do uprawy na kiszonkę szczególnie w południowym rejonie kraju.

LG30275 (Limagrain). Odmiana SC, średniopóźna, FAO 260. Duży plon ogólny świeżej i suchej masy, a średni plon suchej masy kolb. Udział kolb w plonie ogólnym suchej masy mniejszy od średniej. Dobry wigor roślin w początkowym okresie wegetacji. Rośliny średniej wysokości;

w doświadczeniach, kolby w większym stopniu ulegały porażeniu przez głównie guzowatą. Strawność in vitro roślin wyższa od średniej. Odmiana przydatna do uprawy na kiszonkę w południowym i środkowym rejonie kraju.

MAS 27L (Maisadour). Odmiana SC, wczesność na granicy grupy średniowczesnej i średniopóźnej, FAO 250. Kolby dojrzewają względnie wcześniej niż wegetatywne części roślin. Plon świeżej masy mniejszy, a plon suchej masy ogólny oraz kolb większe od wzorca. Wysokość roślin średnia, zdrowotność roślin dobra. Przydatna do uprawy na kiszonkę w całym kraju.

Rafinio (KWS). Odmiana SC, średniopóźna, FAO 260. Bardzo duży plon świeżej oraz ogólny suchej masy i suchej masy kolb. Korzystna struktura plonu. Dość dobry wigor roślin w początkowym okresie wegetacji. Rośliny wysokości powyżej średniej, dobrej zdrowotności. Strawność in vitro roślin powyżej średniej. Odmiana przydatna do uprawy na kiszonkę w całym kraju.

Jerzy Siódmiak
COBORU Stupia Wielka

Wyniki odmian wpisanych do krajowego rejestru w roku 2012 (doświadczenia rejestrowe 2010-2011)

Tabela 1. Doświadczenia na ziarno

Lp.	Odmiana	Hodowca/ Pełnomocnik hodowcy	Liczba FAO	Plon ziarna przy	Wilgotność ziarna	Wysokość roślin (cm)	Rośliny stojące (%)
				14% wody (dt z ha)	w czasie zbioru (%)		
				wartości względne (% wzorca)			
				4	5	6	7
Wzorzec – grupa wczesna				101,8	26,8	251	94
1	ES Cirrius	Euralis	230	115,8	104,5	274	94
2	Laurinio	KWS	210	108,6	97,0	271	90
3	MAS 15P	Maisadour	200-210	102,4	93,3	254	97
4	Silvinio	KWS	220	109,2	101,1	264	93
Wzorzec – grupa średniowczesna				108,0	27,3	257	95
5	ES Albatros	Euralis	230	102,4	98,9	276	96
6	Santurio	KWS	230	101,6	98,5	259	96
Wzorzec – grupa średniopóźna				109,9	28,4	267	96
7	Grosso	KWS	250-260	108,2	100,0	268	97
8	Lindsey	Limagrain	260	106,1	101,4	278	98
9	P9400	Pioneer	270-280	108,6	106,7	281	98

Tabela 2. Doświadczenia na kiszonkę

Lp.	Odmiana	Hodowca / Pełnomocnik hodowcy	Liczba FAO	Plon ogólny świeżej masy (dt z ha)	Plon suchej masy (dt z ha)		Zawartość suchej masy (%)	
					ogólny	kolb	w całych roślinach	w kolbach
					wartości względne (% wzorca)			
				4	5	6	7	8
Wzorzec – grupa wczesna				586	188,3	103,4	32,3	51,9
1	Konsulixx	RAGT	240	102	102,2	101,6	100,6	100,2
2	LG30240	Limagrain	240	102	102,9	98,8	101,2	99,8
3	P8488	Pioneer	250	106	103,6	97,4	97,2	92,5
Wzorzec – grupa średniopóźna				579	186,5	101,8	32,4	51,8
4	ES Fireball	Euralis	260	113	113,6	113,3	100,6	100,4
5	Kadryl	Kobierzyce/ Smolice	280-290	107	103,2	97,2	96,3	96,7
6	LG30275	Limagrain	260	104	104,8	98,3	100,3	100,6
7	MAS 27L	Maisadour	250	97	102,0	101,5	104,3	105,2
8	Rafinio	KWS	260	109	110,9	114,2	102,2	100,6

Integrowana ochrona kukurydzy przed szkodnikami od 2014 roku

Szkodniki stanowią coraz poważniejsze zagrożenie dla wysokości oraz jakości plonów kukurydzy. Na wzrost ich znaczenia gospodarczego wpływa wiele czynników, wśród których za najważniejsze uznaje się: rosnący areal uprawy kukurydzy, stosowanie licznych uproszczeń agrotechnicznych (zwłaszcza wieloletniej monokultury, bezorkowych systemów uprawy, zaniechania rozdrabniania resztek poźniowych), wybieranie do uprawy odmian podatnych na opanowanie przez szkodniki, przywiązanie do starych odmian kukurydzy nie reprezentujących aktualnego postępu hodowlanego, trudności w ochronie roślin z powodu braku wystarczającej liczby preparatów chemicznych lub biologicznych, a także ograniczony dostęp do opryskiwaczy szkodliwych umożliwiających wjazd w łan w pełni okresu wegetacji roślin. Nie bez znaczenia są także warunki pogodowe, które sprzyjają rozwojowi wielu gatunków szkodliwych (zwłaszcza ciepłolubnych), a także trudności z określeniem optymalnego terminu wykonania zabiegów zwalczających.

Szkodniki to coraz liczniejsza grupa organizmów szkodliwych, która obecnie obejmuje już ponad 30 gatunków, wśród których dominują owady. W zależności od gatunku uszkadzają zarówno podziemne jak i nadziemne części roślin. Pomimo, że ich liczba jest duża i stale rosnąca, to jednak poważne straty gospodarcze w plonach powoduje tylko kilka z nich, a mianowicie: ploniarka zbożówka, omacnica prosowianka, a lokalnie szkodniki glebowe, rolnice i piętnówki, mszyce, ptaki oraz zwierzyna łowna. Średnie straty w plonach powodowane przez szkodniki szacowane są w skali kraju na 15–20%. Obok szkodliwości bezpośredniej przyczyniają się także do powstania strat jakościowych, a które są związane ze spadkiem zdrowotności zasiewu wskutek zwiększenia podatności uszkodzonych roślin na porażenie przez patogeny.

Z uwagi na dużą szkodliwość niektórych szkodników konieczne jest ograniczanie ich liczebności. Aby przyniosło ono pożądany skutek, plantator musi posiadać odpowiednią wiedzę na temat gatunku zwalczanego, a zwłaszcza jego biologii, objawów uszkodzenia, szkodliwości oraz metod zwalczania.

Od kilku już lat wiele mówi się o integrowanych systemach ochrony roślin. Obowiązek wdrożenia od 2014 roku zasad integrowanej ochrony roślin w całej Unii Europejskiej nałożyła na państwa członkowskie dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 roku ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów.

Integrowaną ochronę roślin będzie można stosować samodzielnie, jak również w ramach certyfikowanego systemu Integrowanej Produkcji (IP). System taki już w Polsce funkcjonuje, a regulowany jest przepisami ustawy o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003 roku (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849) oraz rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2010 roku w sprawie integrowanej produk-

cji (Dz. U. z 2010 r. Nr 256, poz. 1722 ze zm.). Decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 czerwca 2007 r. integrowana produkcja została uznana za krajowy system jakości żywności.

W myśl definicji IOBC poprzez integrowaną ochronę rozumie się zwalczanie agrofagów przy użyciu wszystkich dostępnych metod zgodnie z wymaganiami ekonomicznymi, ekologicznymi i toksykologicznymi, które dają pierwszeństwo naturalnym czynnikom ograniczającym i ekonomicznym progom zagrożenia.

W celu określenia wytycznych w jaki sposób należy prowadzić działania zwalczające najważniejsze agrofagi opracowywane są m.in. przez Instytut Ochrony Roślin-PIB dla poszczególnych upraw szczegółowe metodyki. Należy bowiem pamiętać, że nadrzędnym celem integrowanej ochrony nie jest bezwzględne wyniszczenie danego gatunku szkodliwego na polu, lecz takie sterowanie jego liczebnością, które nie zagrazi plonom kukurydzy. Integrowana ochrona roślin pozwala więc zachować równowagę w agrocenozach.

W integrowanej ochronie kukurydzy szczególnie duży nacisk położony jest na zabiegi niechemiczne. Przy ograniczaniu liczebności, a tym samym szkodliwości wybranych agrofagów pierwszeństwo mają więc takie czynności jak np.: płodozmian, zespół uprawek przedsejnych, dobór odmian mniej podatnych na choroby i szkodniki, wczesny siew, izolacja przestrzenna, terminowy zbiór plonu, rozdrabnianie resztek poźniowych, głęboka orka jesienna, wiosenne talerzowanie i inne. Ponieważ nie każdy gatunek posiada opracowane chemiczne metody zwalczania, stąd też zabiegi agrotechniczne są często jedyną formą ograniczania ich liczebności.

W odniesieniu do omacnicy prosowianki, a pośrednio także i rolnic żerujących na kolbach możliwe jest ponadto zastosowanie metody biologicznej polegającej na wyłożeniu biopreparatów np.: *Trichoplus* lub *Trichocap*

zawierających pasożyta jaj motyli zwanego kruszynkiem (*Trichogramma* spp.).

Dodatkowo od 2006 roku polscy rolnicy uprawiają na obszarze kraju kukurydzę transgeniczną linii MON810, która wytwarza białko Cry1Ab toksyczne dla szkodnika w ciągu całego okresu wegetacji. Odmiany kukurydzy zmodyfikowanej genetycznie w niektórych krajach mają również zastosowanie w systemach integrowanej ochrony kukurydzy przed wybranymi gatunkami, jako element pozwalający zmniejszyć skażenie środowiska chemicznymi środkami ochrony roślin. Aktualne krajowe prawodawstwo zakazuje obrotu materiałem siewnym kukurydzy GMO, niemniej dotychczas był on przywożony z zagranicy i już leganie wysiewany. Z uwagi na toczące się dyskusje na temat przyszłości uprawy roślin transgenicznych w Polsce nie wiadomym jest czy ten sposób zabezpieczania plonów przed gatunkami szkodliwymi będzie wdrożony w krajowych metodykach integrowanej ochrony roślin.

W przypadku takich szkodników jak: ploniarka zbożówka, stonki kukurydzianej oraz omacnicy prosowianki wśród stosowanych metod niechemicznych ważne miejsce zajmuje dobór odmian mniej podatnych na uszkodzenia. W przypadku ploniarki zbożówki odmiany takie powinny dodatkowo cechować się szybkim wzrostem na początku wegetacji (stają się mniej atrakcyjne dla samic składających jaja), a ich blaszki liściowe powinny być jak najbardziej ustawione w pozycji pionowej i o jak najgładszej powierzchni, co ułatwia osypywanie się jaj na glebę np.: podczas deszczu. Przy ograniczaniu szkodliwości larw stonki kukurydzianej ważne jest aby wysiewane mieszańce cechowały się szybkim wzrostem i wytwarzaniem rozbudowanego i mocnego systemu korzeniowego, w tym dużej liczby korzeni podporowych. Jeżeli natomiast roślinom zagraża omacnica prosowianka, wówczas w rejonach jej masowego występowania należy unikać uprawy odmian najwcześniejszych, które są bardziej podatne na uszkodzenia aniżeli mieszańce średniopóźne. Odmiany takie można jednak wykorzystać do obsiewu np.: pasów brzeżnych plantacji, które będą stanowiły niejako pas buforowy na którym nalatujące samice złożą większą część jaj.

Niezależnie jednak od zwalczanego gatunku szkodnika każdy mieszańiec musi być dostosowany do uprawy w lokalnych warunkach glebowo-klimatycznych, zwłaszcza pod kątem wczesności, co wpływa na jego kondycję dzięki czemu lepiej sobie radzi z atakiem agrofagów.

Ponieważ metody niechemiczne nie zawsze są w stanie utrzymać liczebność agrofa-

gów na poziomie nie zagrażającym plonom kukurydzy, stąd też w integrowanej ochronie dopuszcza się stosowanie chemicznych środków ochrony roślin. Preparaty chemiczne są bowiem często jedynym skutecznym środkiem walki ze szczególnie uciążliwymi gatunkami np.: omacnicą prosowianką czy też stonką kukurydzianą.

Stosując ochronę chemiczną kukurydzy w ramach systemu integrowanego należy pamiętać o kilku kwestiach:

- preparaty chemiczne powinny być stosowane tylko w ostateczności, gdy zagrożenie ze strony danego gatunku szkodliwego jest wysokie,
- celem ochrony chemicznej nie jest bezwzględna walka z organizmami szkodliwymi – niewielkie nasilenie występowania niektórych agrofagów jest wręcz wskazane, gdyż sprzyja rozwojowi organizmów pożytecznych,
- przy zwalczaniu niektórych wczesnowiosennych szkodników należy wybierać zaprawy nasienne aniżeli preparaty nalistne o szerokim spektrum działania owadobójczego,
- podejmując decyzję o ochronie chemicznej należy uwzględnić próg ekonomicznej szkodliwości jeśli taki został ustalony dla danego gatunku szkodnika,
- preparaty chemiczne należy stosować w zalecanych dawkach i w optymalnych terminach zwalczania wybranych ga-

tunków (uwzględniając monitoring ich występowania),

- środki ochrony roślin z różnych grup chemicznych należy stosować przemiennie, tak aby zmniejszyć do minimum ryzyko uodparniania się agrofagów na zastosowane substancje aktywne,
- należy wybierać preparaty selektywne (jeżeli takie są zarejestrowane) lub o niskiej toksyczności,
- termin zabiegu dobierać tak, aby nie powodować wysokiej śmiertelności owadów pożytecznych,
- zabiegi ochrony roślin należy przeprowadzać w temperaturach optymalnych dla działania wybranego preparatu (większość insektycydów działa skutecznie w temperaturze do +20°C),
- zwracać uwagę na toksyczność preparatów dla pszczoł, na prewencję wyznaczoną dla tych owadów oraz na możliwość stosowania insektycydów na rośliny pokryte spadzią, które to informacje znajdują się w etykietach-instrukcjach stosowania.

Podejmując decyzję o ochronie chemicznej wskazane jest kierowanie się progami ekonomicznej szkodliwości, które określają taką liczebność szkodnika, przy której wartość spodziewanej utraty plonu przewyższa koszt wykonania zabiegu ochronnego. Progi ekonomicznej szkodliwości zostały określone dla kilku gatunków szkodników, jednak

ich wartość nie może być traktowana jednoznacznie. Może ona bowiem ulec zmianie w zależności od fazy rozwojowej rośliny, warunków klimatycznych czy też występowania wrogów naturalnych. Progi ekonomicznej szkodliwości służą jedynie jako pomoc przy podejmowaniu decyzji, lecz nie mogą być jedynym kryterium branych pod uwagę.

W integrowanej ochronie kukurydzy należy zwrócić również szczególną uwagę na organizmy pożyteczne takie jak: chrząszcze biegawkowate, złotokowate, bzygowate, biedronkowate, przyszczarkowate, pająki, kosarze itd. Z uwagi na ich obecność należy tak prowadzić działania zwalczające agrofagi, aby w zasiewie nie wyniszczać wszystkich gatunków szkodliwych, gdyż są one ważnym elementem łańcucha pokarmowego. Ponadto należy dołożyć starań aby owady pożyteczne znalazły korzystne warunki dla rozwoju, stąd też nie należy niszczyć np: oczek wodnych, osuszać terenów wilgotnych nie użytkowanych rolniczo, nie wycinać zarośli śródpolnych, zachować niewielki rezerwuar chwastów (niektóre kwitnące gatunki dostarczają nektar np.: bzygom) itp., a które to miejsca służą wielu gatunkom za miejsce zimowania oraz rozwoju.

dr inż. Paweł K. Beres

Instytut Ochrony Roślin-PIB

Terenowa Stacja Doświadczalna w Rzeszowie

Zachodnia kukurydziana stonka korzeniowa

– stan aktualny w 2012 roku.

Zachodnia kukurydziana stonka korzeniowa (*Diabrotica virgifera* Le Conte) jest jednym z najgroźniejszych szkodników występujących w uprawach kukurydzy na całym Świecie. Owad ten najpowszechniej występuje w Ameryce Północnej. Po raz pierwszy został zaobserwowany na terytorium Europy w 1999 roku w Serbii. Od tego czasu odnotowano jego występowanie w większości krajów Europejskich. W Polsce *Diabrotica virgifera* została zaobserwowana po raz pierwszy w 2005 roku na terenie województwa podkarpackiego. Występowanie zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej w Polsce jest wynikiem naturalnej ekspansji z rejonu Półwyspu Bałkańskiego i Europy Centralno-wschodniej na Północ. Szkodnik ten jest bardzo niebezpieczny dla upraw kukurydzy ze względu na następujące cechy:

- tolerancja na szerokie spektrum warunków środowiskowych
- wysoka zdolność przystosowawcza
- duża rozrodczość
- możliwość poruszania się różnymi drogami
- przelatywanie między polami w poszukiwaniu pokarmu

W polskich warunkach klimatycznych owad ten rozwija 1 pokolenie w roku. Samica składa jaja do ziemi (na głębokość ok. 15cm) w pobliżu miejsca żerowania. Łagodnie warunki oraz gruba pokrywa śniegowa

sprzyjają przezimowaniu jaj. Larwy rozwijają się od połowy czerwca do końca lipca. Pierwsze osobniki dorosłe (chrząszcze) pojawiają się pod koniec czerwca. Chrząszcze wykazują również zróżnicowaną aktywność dobową. Badania przeprowadzone przez Dr Pawła Beresia i wsp., w 2009 r. wykazały, iż chrząszcze wykazują najwyższą aktywność dobową o godzinie 9.00 rano oraz po godzinie 18.00. W tych porach należy wykonywać obserwacje występowania tych owadów w uprawie kukurydzy oraz zabiegi chemiczne zwalczające stonkę korzeniową.

W rozwoju zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej wyróżniamy następujące stadia rozwojowe:

- postać dorosła- ciało wydłużone, długości 4,2mm-6,8mm. Ubarwienie: różne odcienie żółci. Odwłok i tułów są jasne, żółtawe. Głowa lśniąca, barwy od słomkowej do brązowej lub czarno-brązowej. Czułki długie, cienkie, koloru ciemno-brązowego. U samic na pokrywach znajdują się ciemnobrązowe lub czarne pasy.
- larwa- od 1mm do 10-18mm. Ciało wydłużone, białokremowe. Głowa koloru brązowego. Na końcu ciała, po stronie grzbietowej znajduje się ciemna płytka.
- poczwarka- wielkość ciała i budowa podobne jak u dorosłych osobników. Barwa białokremowa. Części ciała połączone ze sobą cienką błoną.

Na kukurydzy żerują zarówno larwy, jak również osobniki dorosłe. Najgroźniejsze w skutkach jest żerowanie larw. Młode larwy żerują na włóśnikach (najcieńsze korzenie), natomiast późniejsze stadia larwal-

ne żerują wewnątrz korzeni. Uszkodzenia systemu korzeniowego, wywołane żerowaniem, prowadzą do zakłócenia pobierania wody i składników pokarmowych, co skutkuje zahamowaniem wzrostu rośliny. Dorosłe chrząszcze żerując na znamionach zakłócają proces zapylania, co skutkuje powstawaniem słabo wypełnionych, zniekształconych kolb.

Istnieje 5 grup metod stosowanych do zwalczania zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej: agrotechniczna, chemiczna (z użyciem pestycydów), biologiczna (wykorzystująca naturalnych wrogów stonki), integrowana (połączenie pozostałych metod) oraz transgeniczna (wykorzystująca odmiany transgeniczne). W roku 2012 zwalczanie chemiczne zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej jest możliwe przy pomocy dwóch pestycydów (Proteus 110 OD oraz Steward 30 WG). Szczegółowe zestawienie metod zwalczania stonki kukurydzianej przedstawiono w tab. 1.

Ze względu na szczególną szkodliwość, zachodnia kukurydziana stonka korzeniowa jest w krajach Unii Europejskiej organizmem kwarantannowym, a więc podlega ustawowemu zwalczaniu. Zwalczanie oraz monitoring tego szkodnika regulują następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 marca 2004 r. w sprawie zapobiegania wprowadzeniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (Dz. U. z dnia 13 kwietnia 2004 r., nr 11, poz. 94)
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 maja 2010 w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej (Dz. U. z 2010 r., Nr 94, Poz. 606). Dnia 15 czerwca 2012 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej. Na uwagę zasługuje fakt iż w Rozporządzeniu zmieniającym wymienione zostały kolejne powiaty województwa mazowieckiego, które należą do strefy ryzyka (czyli są zagrożone rozprzestrzenianiem się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej). W poprzedniej wersji Rozporządzenia było wymienionych tylko 7 powiatów woj. mazowieckiego- obecne rozporządzenie zawiera już 16 powiatów.

Rozporządzenie „w sprawie zwalczania i zapobiegania...”określa procedury które należy wykonać w przypadku w zaobserwowania obecności stonki korzeniowej na danym terenie, metody wykrywania i identyfikacji stonki oraz ustanawia podział obszaru kraju na strefy (zasiedlenia, ryzyka, porażenia, bezpieczeństwa) o różnym stopniu zagrożenia występowaniem tego szkodnika. Pod pojęciem strefy zasiedlenia należy rozumieć obszar, na którym potwierdzono występowanie stonki kukurydzianej. Strefa ryzyka jest to pas terenu oddzielający strefę

zasiedlenia od pozostałego obszaru kraju, w której nie odnotowano obecności stonki kukurydzianej. Warto nadmienić iż, w przypadku stwierdzenia obecność zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej, istnieje obowiązek powiadomienia o tym fakcie najbliższej jednostki Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa lub Urzędu Gminy.

Nakazy obowiązujące w strefie zasiedlenia:

Do dnia 31 grudnia 2015 roku, nakazuje się stosowanie zmianowania w uprawie kukurydzy:

- raz na trzy kolejne sezony uprawowe lub dwa razy na trzy sezony uprawowe jeżeli przynajmniej podczas jednego sezonu uprawowego zostaną zastosowane zabiegi z użyciem środków ochrony roślin zwalczających stonkę
- W strefie zasiedlenia nakazuje się do dnia 31 grudnia 2015 r., począwszy od sezonu uprawowego 2012 r., stosowanie zabiegów z użyciem środków ochrony roślin zwalczających stonkę w każdym sezonie uprawy kukurydzy, jeżeli jest ona uprawiana na danym gruncie częściej niż dwa razy na trzy kolejne sezony uprawowe

W miejscu produkcji, w którym nie stwierdzono stonki, przy uprawie kukurydzy w ramach prac nad tworzeniem nowych jej odmian, jeżeli jest ona uprawiana w monokulturze, począwszy od sezonu uprawowego 2010, nakazuje się:

- informowanie wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa o zamiarze prowadzenia uprawy kukurydzy w monokulturze
- w każdym sezonie uprawy kukurydzy, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, prowadzenie kontroli występowania stonki (z użyciem pułapek feromonowych, pułapek pokarmowych lub tablic lepowych) oraz stosowanie zabiegów z użyciem środków ochrony roślin zwalczających stonkę

Wykaz powiatów określonych w Rozporządzeniu jako strefa zasiedlenia przedstawiono w tabeli 2.

Nakazy obowiązujące w strefie ryzyka:

- 1) Stosowanie zmianowania umożliwiającego uprawę kukurydzy na danym gruncie raz na dwa kolejne sezony uprawowe lub zabiegów z użyciem środków chemicznych zwalczających stonkę w każdym sezonie uprawy kukurydzy, jeżeli jest ona uprawiana w monokulturze

Wykaz powiatów określonych w Rozporządzeniu jako strefa ryzyka przedstawiono w tabeli 3.

Zarówno w strefie zasiedlenia jak i w strefie ryzyka obowiązują następujące zakazy i nakazy:

Nakazuje się:

- niszczenie samosiewów kukurydzy
- wykonanie na gruntach, na których była uprawiana kukurydza, po uprzednim dokładnym rozdrobieniu resztek

pożniwnych, głębokiej orki jesiennej po zakończeniu każdego sezonu jej uprawy

- czyszczenie, z ziemi i resztek roślinnych, maszyn używanych na gruntach, na których jest uprawiana kukurydza, przed przemieszczeniem tych maszyn poza obszar objęty strefą zasiedlenia i strefą ryzyka

Zakazuje się przemieszczania poza obszar objęty strefą zasiedlenia i strefą ryzyka:

- świeżych roślin kukurydzy i ich części w każdym sezonie uprawy kukurydzy do dnia 15 października- zakazu tego nie stosuje się w przypadku przemieszczania roślin w obrębie jednego miejsca produkcji oraz w przypadku przemieszczania roślin do zakładu przetwórczego zlokalizowanego na terenie powiatu sąsiadującego bezpośrednio z obszarem strefy ryzyka i strefy zasiedlenia, jeżeli rośliny lub ich części są dostarczane do przetwórni pod nadzorem wojewódzkiego inspektora w sposób który uniemożliwia rozprzestrzenienie się stonki oraz poddawane są przetworzeniu na terenie zakładu przetwórczego i przed przetworzeniem nie są przemieszczane poza jego teren
- gleby lub innego podłoża uprawowego pochodzącego z gruntów, na których uprawiana była kukurydza

W przypadku stwierdzenia występowania stonki na terytorium nie ujętym w wykazie stref zasiedlenia i stref ryzyka, Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa wyznacza strefę porażenia oraz strefę bezpieczeństwa. Strefa porażenia to strefa w odległości co najmniej 1 km wokół miejsca uprawy kukurydzy, gdzie stwierdzono występowanie stonki. Granica strefy bezpieczeństwa przebiega w odległości co najmniej 5 km od granicy strefy porażenia.

W strefie porażenia, podobnie jak w strefie zasiedlenia i ryzyka, nakazuje się:

- stosowanie zabiegów z użyciem środków ochrony roślin zwalczających stonkę do 15 października (począwszy od sezonu uprawowego w którym została ogłoszona informacja o wyznaczeniu strefy i w sezonie następującym po tym sezonie)
- przeprowadzenie zbioru kukurydzy do dnia 15 października
- czyszczenie przed przemieszczeniem poza obszar strefy porażenia, maszyn używanych do uprawy kukurydzy, z resztek ziemi i roślin
- stosowanie zmianowania dopuszczającego uprawę kukurydzy na danym gruncie raz na trzy sezony uprawowe albo zaprzestanie uprawy kukurydzy przez dwa kolejne sezony uprawowym przypadające po sezonie uprawowym w którym została wyznaczona strefa
- niszczenie samosiewów kukurydzy

W strefie porażenia zakazuje się również przemieszczania poza strefę świeżych roślin kukurydzy i ich części w każdym sezonie uprawy kukurydzy do dnia 15 października oraz gleby lub innego podłoża uprawowego pochodzącego z gruntów, na których uprawiana była kukurydza.

W strefie bezpieczeństwa obowiązują następujące nakazy:

- stosowanie zabiegów z użyciem środków ochrony roślin zwalczających stonkę do 15 października (począwszy od sezonu uprawowego w którym została ogłoszona informacja o wyznaczeniu strefy i w sezonie następującym po tym sezonie)
- stosowanie zmianowania dopuszczającego uprawę kukurydzy na danym gruncie raz na dwa kolejne sezony uprawowe (począwszy od sezonu uprawowego następującego po roku w którym ogłoszono informację o wyznaczeniu strefy)

Warto nadmienić iż wymienionych zakazów i nakazów nie stosuje się w strefach porażenia i bezpieczeństwa jeżeli strefy te zostały wyznaczone w związku ze stwier-

dzeniem występowania w danym sezonie uprawowym nie więcej niż dwóch dorosłych osobników stonki, a w kolejnym sezonie w czasie kontroli nie stwierdzono obecności stonki, albo w czasie dwóch kolejnych sezonów uprawowych w czasie kontroli nie stwierdzono obecności stonki.

Od czasu pierwszego zaobserwowania zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej w Polsce (2005r.) Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Instytut Ochrony Roślin, prowadzą program monitorujący występowanie tego szkodnika na terenie całego kraju. Wynik monitoringu przeprowadzonego w latach 2005-2009 potwierdzają występowanie tego owada na terenie 10 województw: Podkarpackiego, Łódzkiego, Lubelskiego, Wielkopolskiego,

Małopolskiego, Śląskiego, Świętokrzyskiego, Dolnośląskiego, Mazowieckiego, Opolskiego. W latach 2005-2008 odnotowano systematyczny wzrost zasięgu występowania stonki, natomiast w roku 2009 zasięg ten nie uległ zmianie. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORIN) umieszcza na swojej stronie internetowej bieżące informacje na temat wykrycia tego szkodnika na terenie Polski. Stan na dzień 21.08.2012r. został podany w tab.4. Zasięg występowania zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej w Polsce został przedstawiony na rys. 1.

Dotychczas, w Polsce, nie odnotowano doniesień o szkodliwości ekonomicznej wynikającej ze spadku plonu spowodowanego żerowaniem tego szkodnika. Jednakże

Tab.1 Zestawienie metod zwalczania stonki kukurydzianej (na podstawie http://stonka_kukurydziana.republika.pl/index.html)

Agrotechniczna	Chemiczna	Biologiczna
Płodozmian	1. Larwy	1. Patogeny
Czyszczenie maszyn z resztek roślin i ziemi	- Brak w Polsce preparatu doglebowego	Grzyby (<i>Beauveria bassiana</i>)
Niszczanie samosiewów kukurydzy	- Zaprawianie nasion (brak zaprawy nasiennej)	Bakterie (<i>Bacillus thuringensis</i> , <i>Pseudomonas aeurginosa</i>)
Wczesny siew	2. Chrząszcze	2. Nicienie (<i>Heterohabditis</i> spp., <i>Steinernema</i> spp)
Wybór odmian o silnym systemie korzeniowym	- Proteus 110 OD (tiachlopyryd+deltametryna)(0,75 l/ha) - można go użyć raz w sezonie; zabieg należy wykonać zgodnie z komunikatami i sygnalizacją PIORIN	3. Drapieżcy (różne owady, np. mrówki, biegaczowate)
Zbilansowane nawożenie	- Steward 30 WG (indoksakarb) (0,125-0,15kg/ha + Trend 90 EC (100ml/100l cieczy)	4. Pasożyty (muchówki, błonkówki)
Staranne usuwanie chwastów		
Głęboka orka zimowa		
Niszczanie resztek poźniwnych		
Metoda integrowana – połączenie wszystkich metod		

Tab. 2. Powiaty w których zadomowiła się zachodnia kukurydziana stonka korzeniowa – strefy zasiedlenia (źródło: Załącznik nr 1 do Rozp. MRiRW z dnia 12 maja 2010 r. (poz.606))

Lp.	Województwo	Powiat
1.	dolnośląskie	dzierżoniowski, kłodzki, oławski, strzebiński, wałbrzyski, wrocławski, ząbkowicki
2.	lubelskie	biłgorajski, chełmski, hrubieszowski, janowski, krasnostawski, kraśnicki, lubartowski, lubelski, łęczycycki, opolski, puławski, świdnicki, tomaszowski, zamojski, miasta na prawach powiatu: Chełm, Lublin, Zamość
3.	małopolskie	bocheński, brzeski, chrzanowski, dąbrowski, gorlicki, krakowski, limanowski, miechowski, myślenicki, nowosądecki, nowotarski, oświęcimski, proszowicki, suski, tarnowski, tatrzański, wadowicki, wielicki, miasta na prawach powiatu: Kraków, Nowy Sącz, Tarnów
4.	mazowieckie	kozienski, lipski, radomski, żeleński, miasto na prawach powiatu: Radom
5.	opolskie	brzeski, głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski, kluczborski, krapkowicki, namysłowski, nyski, oleski, opolski, prudnicki, strzelecki, miasto na prawach powiatu: Opole
6.	podkarpackie	bieszczadzki, brzozowski, dębicki, jarosławski, jasielski, kolbuszowski, krośniński, leski, leżajski, lubaczowski, łańcucki, mielecki, niżański, przemyski, przeworski, ropczycko-sędziszowski, rzeszowski, sanocki, stalowowolski, strzyżowski, tarnobrzeski, miasta na prawach powiatu: Krosno, Przemyśl, Rzeszów, Tarnobrzeg
7.	śląskie	bielski, cieszyński, gliwicki, mikołowski, pszczyński, raciborski, rybnicki, wodzisławski, żywiecki, miasta na prawach powiatu: Bielsko-Biała, Gliwice, Jastrzębie-Zdrój, Katowice, Rybnik, Tychy, Żory
8.	świętokrzyskie	buski, jędrzejowski, kazimierski, kielecki, opatowski, ostrowiecki, pińczowski, sandomierski, skarżyski, starachowicki, staszowski, miasto na prawach powiatu: Kielce

Tab.3. Powiaty zagrożone rozprzestrzenieniem się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej – strefa ryzyka (źródło: Załącznik nr 2 do Rozp. MRiRW z dnia 12 maja 2010 r. (poz.606)) – pogrubioną czcionką zaznaczono aktualizację Rozporządzenia

Lp.	Województwo	Powiat
1.	dolnośląskie	bolesławiecki, głogowski, górowski, jaworski, jeleniogórski, kamiennogórski, legnicki, lubański, lubiński, lwówecki, milicki, oleśnicki, polkowicki, średzki, świdnicki, trzebnicki, wołowski, zgorzelecki, złotoryjski, miasta na prawach powiatu: Jelenia Góra, Legnica, Wrocław
2.	lubelskie	bialski, lukowski, parczewski, radzyński, rycki, włodawski, miasto na prawach powiatu: Biała Podlaska
3.	łódzkie	bełchatowski, łaski, opoczyński, pabianicki, pajęczański, piotrkowski, poddębicki, radomszczański, rawski, sieradzki, tomaszowski, wieluński, wieruszowski, zduńskowolski, miasto na prawach powiatu: Piotrków Trybunalski
4.	małopolskie	olkuski
5.	mazowieckie	białobrzeski, garwoliński, grodzki, grójcki, łosicki, miński, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, przysuski, siedlecki, szydłowiecki, warszawski-zachodni, żyrardowski, miasta na prawach powiatu: Siedlce, m. st. Warszawa
6.	śląskie	będziński, bieruńsko-lędzki, częstochowski, kłobucki, lubliniecki, myszkowski, tarnogórski, zawierciański, miasta na prawach powiatu: Bytom, Chorzów, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Zabrze
7.	świętokrzyskie	konecki, włoszczowski
8.	wielkopolskie	kaliski, kępniński, krotoszyński, ostrowski, ostrzeszowski, pleszewski, rawicki, turecki, miasto na prawach powiatu: Kalisz

istnieje prawdopodobieństwo iż sytuacja ta może ulec zmianie, na skutek wzrostu populacji oraz naturalnej migracji tego gatunku, co spowoduje rozszerzenie zasięgu jego występowania na cały kraj.

Przydatne adresy internetowe:

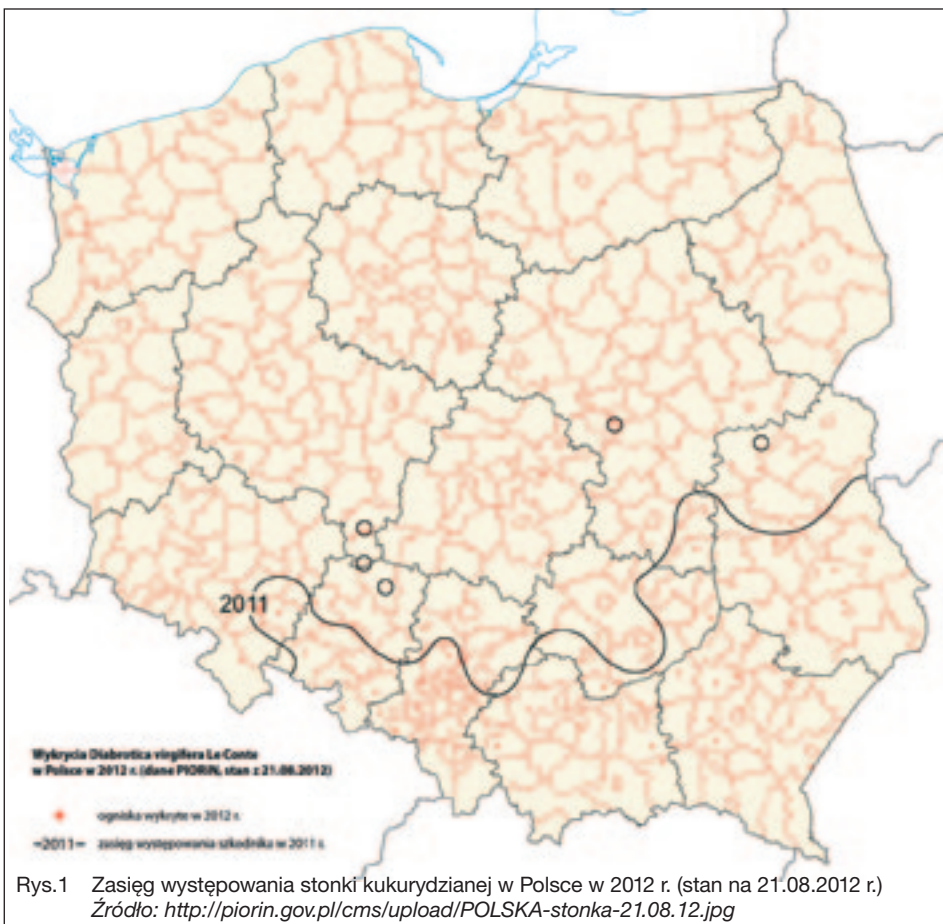
- http://stonka_kukurydziana.republika.pl/index.html (strona poświęcona zagadnieniom związanym z zachodnią kukurydzianą stonką korzeniową)
- <http://www.ior.poznan.pl/> (strona Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu)
- <http://piorin.gov.pl/> (strona Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa)
- <http://www.farmer.pl/produkcja-roslinna/zboza/pojawila-sie-stonka-kukurydziana,29518.html>
- <http://piorin.gov.pl/index.php?pid=1610> (szczegółowe dane na temat wykryć stonki kukurydzianej w 2012 r. stan na 21.08.2012)
- http://piorin.gov.pl/cms/upload/stonka_broszura.pdf (ulotka informacyjna o stonce)

Literatura:

- Konefał T., Stepnowska A., 2010. występowanie *Diabrotica virgifera* Le Conte w Polsce w latach 2005-2009. Postępy w Ochronie Roślin 50 (1)
- Bereś P., Siorek R., 2007. Wstępne obserwacje nad biologią zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej (*Diabrotica virgifera* Le Conte) w okolicach Rzeszowa. Postępy w Ochronie Roślin 47 (1)
- Informacja PIORIN „Zachodnia kukurydziana stonka korzeniowa (*Diabrotica virgifera* Le Conte) to bardzo groźny szkodnik kukurydzy mogący powodować olbrzymie straty w uprawach tej rośliny”. http://piorin.gov.pl/cms/upload/Dv-internet-22_08_06%20_2_v2.pdf

mgr inż. Monika Żurek

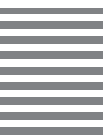
Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin - PIB, Radzików
Zakład Genetyki i Hodowli Roślin
Pracownia Kukurydzy i Pszenżyta

Rys.1 Zasięg występowania stonki kukurydzianej w Polsce w 2012 r. (stan na 21.08.2012 r.)
Źródło: <http://piorin.gov.pl/cms/upload/POLSKA-stonka-21.08.12.jpg>

Tab. 4. Wykrycia zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej w 2012 r. – stan na dzień 21.08.2012 (źródło: <http://piorin.gov.pl/index.php?pid=1610>)

Lp.	Województwo	Powiat
1.	dolnośląskie	kłodzki, strzeliński, dzierzoniowski
2.	lubelskie	opolski, zamojski, lubelski, kraśnicki, łukowski, janowski, krasnostawski
3.	małopolskie	tarnowski, dąbrowski, proszowicki, krakowski, wielicki, gorlicki, oświęcimski, wadowicki
4.	mazowieckie	lipski, zwoleński, radomski, przysuski
5.	opolskie	głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski, opolski, brzeski, prudnicki, strzelecki, nyski
6.	podkarpackie	niżański, leżajski, mielecki, rzeszowski, przemyski, strzyżowski, sanocki, repczycko-sędziszowski, kolbuszowski
7.	śląskie	wodziszawski, tarnogórski, lubliniecki, cieszyński, raciborski, bielski, m.n.p Gliwice, myszkowski, pszczyński, m.n.p Mysłowice
8.	świętokrzyskie	buski, staszowski, kazimierski, opatowski, pińczowski, ostrowiecki, sandomierski

Najlepsza jakość usług Szybko i czysto

USŁUGI DLA MIESZKAŃCÓW I FIRM

- wywóz odpadów komunalnych
- wywóz gruzu i odpadów poremontowych
- selektywna zbiórka surowców
- bezpieczne niszczenie nośników informacji
- recykling odpadów elektrycznych i elektronicznych

Remondis Sp. z o.o.
96-500 Sochaczew, ul. Żyrardowska 6
tel. 46 862 20 42
e-mail: sochaczew@remondis.pl

www.remondis.pl

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Chełmońskiego”.

Ostatnim razem, a było to w 2010 roku zapoznaliśmy Państwa z programem „LEADER”. Wówczas do naszego Stowarzyszenia należało 6 gmin. Obecnie, program realizujemy wspólnie z 11 gminami: Baranów, Grodzisk Mazowiecki, Mszczonów, Radziejowice, Teresin, Nadarzyn, Jaktorów, Żabia Wola, Sochaczew, Nowa Sucha i Rybno obejmującymi swoim zasięgiem 3 powiaty: sochaczewski, grodziski, żyrardowski.

Dzisiaj jesteśmy na półmetku wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. To dzięki naszym beneficjentom realizowane są kolejne projekty a wiele ciekawych wniosków czeka na realizację.

Należy pamiętać, że środki unijne w ramach Osi 4 program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) stanowią formę zwrotu poniesionych kosztów kwalifikowanych związanych z realizacją projektu.

Procedura dotycząca rozpatrywania wniosków i rozliczania projektów przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest długa, ale zapewniam, że warto poświęcić czas i zaangażować się w realizację projektu. Wśród beneficjentów są tacy, którzy z powodzeniem, po raz kolejny, aplikują wnioski.

„Historyczny rajd”

Aktualnie na terenie gminy Mszczonów realizowany jest projekt „Ożywić historię”, w ramach tzw. „małych projektów” z Programu LEADER, którego w sobotę 15 września odbył się nocny rajd śladami Strzelców Kaniowskich, do udziału, w którym zapro-

sili mieszkańców gminy członkowie Mszczonowskiego Stowarzyszenia Historycznego i Grupy Rekonstrukcji Historycznej „STRZELCY 31 pułku piechoty”. O godzinie 20.00 Na punkcie startu, jaki wyznaczono na terenie puszczańskiej plebanii, pojawiło się 40 osób ubranych w zrekonstruowane mundury i stroje cywilne, nawiązujące do stylu lat 30-tych ubiegłego wieku. Wymarsz poprzedzono ogniskiem, podczas którego wszyscy rajdowicze mogli się posilić przed długą marszrutą. Rekonstruktorom w drodze towarzyszyły: bryczka, prawdziwy wóz drabiniasty oraz samochód zabezpieczenia technicznego, jaki dla zachowania klimatu wydarzenia utrzymywał się przez cały czas w odległości około 100 metrów za kolumną. Podczas rajdu jego uczestnicy odwiedzili dwa miejsca pamięci na cmentarzach w Puszczy Mariańskiej i Studzieńcu oraz odtworzyli starcie z patrolem niemieckim. Na każdym postoju Strzelcy objaśniali mszczonowianom, jaką bronią posługiwali się żołnierze podczas wojny obronnej '39. Kolumna marszowa dotarła do miasta po godzinie pierwszej w nocy. Nocleg w miejskiej hali sportowej zapewniła dyrekcja Ośrodka Sportu i Rekreacji. Od rana rekonstruktorzy ustawili dioramę w parku, jaki znajduje się na terenie historycznego Placu Piłsudskiego, na którym przed 73-łaty rozegrały się główne starcia bitwy mszczonowskiej.

W ramach projektu w do końca listopada, br. prowadzone będą również „żywe lekcje historii” w szkołach na terenie miasta i gminy Mszczonów oraz w Radziejowicach.

GRATULACJE.

Stowarzyszenie zajmuje się również organizacją szkoleń dla przyszłych beneficjentów z następujących działań: „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” oraz „Małych projektów”.

Ponadto organizujemy spotkania aktywizujące dla mieszkańców z terenów objętych działaniem LGD, w ramach, których organizowane są różne konkursy. W br. w konkursie fotograficznym I miejsce zajął pan Alfred Nowiński z Nowej Suchej za zdjęcie pt. „Wierzbą”

Jedną z cyklicznych imprez organizowana przez Stowarzyszenie w Żabiej Woli jest „Dzień szarlotki” edycja V, której głównym punktem jest konkurs na najlepszą szarlotkę oraz co nieco z jabłuszka.

W kategorii „open” – I miejsce zajął Dawid Gałązka – Musuły.

W kategorii „małe, co nieco z jabłuszka” – I miejsce zajęła Agnieszka Świętojańska – Huta Żabiowska

W kategorii „lokalni restauratorzy” – I miejsce zajął Bar FOX – Siestrzeń

Zachęcamy wszystkich Państwa do korzystania ze szkoleń, składania wniosków oraz udziału w imprezach integracyjnych współorganizowanych i organizowanych przez Stowarzyszenie.

Jesteśmy w Żabiej Woli przy ulicy Warszawskiej 24 w poniedziałki od 9.00 do 17.00 od wtorku do piątku od 8.00 do 16.00, telefon: (46) 858-91-51; 795-588-621; 795-587-114 oraz w Teresinie w GORiS, telefon: 532-515-216

biuro@ziemiachelmonskiego.pl
www.ziemiachelmonskiego.pl

Witold Czuksanow

Prezes LGD Ziemia Chełmońskiego

Magdalena Podsiadły

ADENGO»»

**Wygodniej
być nie może**

**Błyskawicznie się
przekonasz**

Nowy herbicyd do stosowania
w uprawie kukurydzy:

- skuteczny
- elastyczny
- wygodny

Bayer CropScience

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu.

Bayer CropScience, Al. Jerozolimskie 158, 02-326 Warszawa, tel. 22 572 36 12, fax 22 572 36 03

www.bayercropscience.pl

ADENGO®

– odpowiedź na chwasty w kukurydzy

Co to jest za preparat?

Adengo 315 SC to herbicyd doglebowy, przeznaczony do zwalczania chwastów jednoliściennych i dwuliściennych w uprawie kukurydzy.

Jak i kiedy go stosować?

Preparat można stosować przed wschodami lub krótko po wschodach rośliny uprawnej (maks. do 2 liści kukurydzy). Dobre uwilgotnienie gleby sprzyja wysokiej aktywności środka w glebie oraz pozwala na utrzymanie jego aktywności w możliwie długim okresie czasu.

Czy lepiej stosować Adengo przed- czy po-wschodowo?

Najlepsza skuteczność produktu jest w warunkach właściwego uwilgotnienia gleby i zawsze lepiej wybrać taki termin, gdy gleba jest wilgotna, czyli po opadach deszczu. Ze względu na późniejsze wschody niektórych chwastów i dłuższe działanie termin krótko powschodowy (maks. do 2 liści kukurydzy) wydaje się być właściwszy.

Jaką dawkę należy zastosować na polu?

Produkt zalecany jest w dawkach 0,33-0,44 l/ha. Wyższą zalecaną dawkę środka należy stosować na polach: silnie zachwaszczonych (szczególnie rdestem powojowatym i przytulią) oraz na glebach cięższych.

Czy skuteczność produktu jest uzależniona od wilgotności gleby? Czy stosować produkt podczas suszy?

Skuteczność działania produktów doglebowych jest za-wsze uzależniona od wilgotności gleby i w okresie suszy nie należy stosować żadnych produktów doglebowych ze względu na ich słabszą skuteczność. W takich wypadkach polecamy produkty nalistne Maister i Maister Pak (najlepiej w dawkach dzielonych).

Jaką przewagę ma produkt Adengo nad produktami konkurencyjnymi?

Produkt Adengo jest jednym z najlepszych produktów na rynku, zwalcza bardzo wiele chwastów z różnych rodzin biologicznych, w tym także chwasty uporczywe i trudno-zwalczalne. Wykazuje skuteczniejsze i dłuższe działanie niż niejeden produkt, szczególnie na chwasty jednoliściennne – nawet stosowany przedwschodowo. Poza tym jest dostępny w korzystniejszej cenie niż wiele podobnych rozwiązań używanych dotychczas. Zastosowany w dobrych warunkach przynosi znaczne zwwyżki plonu i gwarantuje czyste pole przez cały sezon, o czym mogli się przekonać rolnicy w ciężkim sezonie roku 2011.

Jakie chwasty są zwalczane przez Adengo?

Adengo zwalcza ponad 85 gatunków chwastów jedno- i dwuliściennych, w tym przede wszystkim: chwastnicę jednostronną, fiołka polnego, gwiazdnicę pospolitą, jasnoty, komosę białą, przytulię czepną, rdest powojowaty, rdest ptasi, rumian pospolity, samosiewy rzepaku (kielkujące z nasion), szarłat szorstki, tasznik pospolity, włośnice i inne.

Czy Adengo zwalcza perz właściwy?

Skuteczność Adengo na perz jest niewystarczająca. W przypadku obecności na polu perzu właściwego polecamy produkt Maister 310 WG lub oferowany w akcji promocyjnej Maister Pak – najlepiej w dawkach dzielonych.

Jaka jest różnica pomiędzy Adengo a oferowanym również przez Bayer produktem Maister i Maister Pak? W jakich warunkach należy je stosować i który produkt wybrać i zastosować na polu?

Przed wschodami kukurydzy lub krótko po wschodach, do fazy 2 liści kukurydzy, należy zastosować **Adengo**. Jeżeli na polu występuje palusznik i jest wilgotno, należy stosować **Adengo**, który jest znacznie skuteczniejszy niż **Maister** w zwalczaniu tego chwastu. Jeśli są odpowiednie warunki atmosferyczne i możliwości agrotechniczne, czyli odpowiednia wilgotność gleby, należy zastosować produkt **Adengo 315 SC**. Jeśli w tym okresie jest sucho lub jeżeli na polu występuje perz, należy zastosować produkt **Maister**. Jeżeli kukurydza ma już powyżej 3 liści, należy zastosować **Maister** lub **Maister Pak**. Jeżeli oprócz perzu mamy na polu także rdest powojowaty, to należy zastosować **Maister Pak**.

Czy produkt Adengo jest bezpieczny do stosowania w kukurydzy? Czy występuje wrażliwość odmianowa na ten produkt?

Ryzyko fitotoksyczności przy stosowaniu środków ochrony roślin zawsze istnieje. Jeśli chodzi o preparat Adengo 315 SC, przetestowany był na kilkudziesięciu odmianach w Polsce i poza granicami kraju i nie stwierdzono jakiegokolwiek wrażliwości odmianowej. W preparacie znajduje się najnowszej generacji sejfner, który zabezpiecza roślinę uprawną, a dodatkowo wpływa na system korzeniowy rośliny uprawnej zabezpieczając ją przed niekorzystnym działaniem warunków stresowych. Podsumowując, Adengo 315 SC jest bezpieczny dla rośliny uprawnej, co zostało wykazane w większości doświadczeń, podczas których produkt był stosowany w zalecanych dawkach 0,33-0,44 l/ha. Jednak zawsze należy przestrzegać zasad dobrej praktyki rolniczej i unikać stosowania herbicydów w warunkach: przeciągających się okresów chłódów, w czasie skrajnej suszy, na glebach kwaśnych, piachach i gdy występują wczesnowiosenne spadki temperatury (przymrozki).

Jaki jest mechanizm działania tego herbicydu?

Jest to herbicyd doglebowy. Zawiera dwie wzajemnie uzupełniające się substancje aktywne z różnych grup chemicznych. Tienkarbazon metylu jest inhibitorem syntazy acetylmeczanowej (ALS) blokującej aktywność określonego enzymu odpowiedzialnego za biosyntezę aminokwasów, co w konsekwencji prowadzi do zakłócenia syntezy białek. W efekcie następuje zahamowanie wzrostu i rozwoju roślin. Z kolei druga substancja aktywna: izoksafitol jest inhibitorem syntezy barwników fotoaktywnych, która powoduje zamieranie chloroplastów w komórkach roślin. Środek działa systemicznie, pobierany jest zarówno poprzez korzenie, jak i łodygi kielkujących chwastów oraz jest szybko transportowany w całej roślinie. Po zastosowaniu środka chwasty nie wschodzą lub krótko po wschodach bieleją, przestają rosnąć i zamierają.

W przypadku dodatkowych pytań prosimy o kontakt pod numerem telefonu 604 158 569 lub 601 273 576.

MaiSTer®

Powschodowa technologia zwalczania chwastów:

- szerokie spektrum zwalczanych chwastów
- większa skuteczność działania
- większa elastyczność doboru terminu stosowania i dawki

Bayer CropScience

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu. Zwróć uwagę na zwroty wskazujące na rodzaj zagrożenia oraz przestrzegaj zalecanych środków bezpieczeństwa.

Bayer CropScience, Al. Jerozolimskie 158, 02-326 Warszawa, tel. 22 572 36 12, fax 22 572 36 03

www.bayercropscience.pl

proteus®

Prawdopodobnie to ostatni owad, który doprowadzi Cię do szaleństwa...

- chroni uprawy roślin rolniczych i warzywniczych przed wieloma szkodnikami
- wywołuje natychmiastowy efekt zwalczania, połączony z długotrwałą ochroną
- eliminuje słodyszka rzepakowego, chowacze, stonkę ziemniaczaną, ploniarkę, omacnicę i mszyce
- dzięki nowej formulacji O-TEQ doskonale przemieszcza się w roślinie i jest odporny na zmywanie
- ustanawia nowy standard najskuteczniejszej i bezpiecznej ochrony przed szkodnikami

 Bayer CropScience

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu.

Bayer CropScience, Al. Jerozolimskie 158, 02-326 Warszawa, tel. 22 572 36 12, fax 22 572 36 03

 www.bayercropscience.pl

Wybierz swoje wł

Plantatorzy kukurydzy stają przed dylematem, jakie herbicydy zastosować w ochronie swoich plantacji.

W trosce o wygodę i zadowolenie naszych klientów w latach 2009 i 2010 zostały wprowadzone na rynek dwa rozwiązania firmy

SYNGENTA®:

LUMAX® i ELUMIS®.

Zastanówmy się razem, które z tych rozwiązań będzie najlepiej spełniać Państwa oczekiwania.

LUMAX®

LUMAX® 537,5 SE – przedwschodowo i wcześniej powstodowo – pamiętaj o plonie!

Preparat ten jest rozwiązaniem dla producentów, którym w maksymalnym stopniu zależy na plonowaniu kukurydzy. Dzięki wczesnemu zastosowaniu eliminujemy chwasty już na początku uprawy zapewniając kukurydzy idealne warunki świetlne, przestrzeń, brak strat substancji odżywczych oraz wody, a także likwidujemy dodatkowe schronienie dla szkodników i patogenów. Kukurydza bez konkurencji chwastów rośnie w prawidłowy sposób – buduje system korzeniowy, rozgałęzienia, nadaje odpowiedni kształt i układ liściom, a ostatecznie pozwala uzyskać maksymalny plon.

LUMAX® 537,5 SE to sprawdzony bardzo skuteczny herbicyd przedwschodowy i wcześniej powstodowy dostępny od 2010 r. w opakowaniach 1, 5 i 20 litrowych. To produkt specjalnie dobrany do polskich warunków klimatycznych oparty na trzech składnikach, dzięki czemu jego efekt działania jest dużo mocniejszy. Jako jeden z niewielu herbicydów doglebowych zwalcza większość chwastów w 100%. Herbicyd ten działa na tyle długo, że zwalcza także wtórnie

wschodzące chwasty dając aż do zbioru pełny efekt czystego pola.

Sezon 2009, jak pamiętamy, przyniósł wiosną wyjątkową suszę, nie notowaną od wielu lat. W niektórych regionach Polski okres bez opadów dochodził nawet do sześciu tygodni (Wielkopolska). Takie warunki to bardzo duże wyzwanie dla rozwiązań doglebowych, które do prawidłowego działania wymagają odpowiedniej wilgotności gleby, jej doprawienia i odpowiedniego zastosowania. Wielu rolników mogło się jednak chwalić wspaniałym efektem czystego pola dzięki zastosowaniu preparatu **LUMAX®** i pełnemu zwalczeniu najważniejszych chwastów, takich jak: blekot pospolity, bodziszek drobny, chaber bławatek, chwastnica jednostronna, dymnica pospolita, fiołek polny, gwiazdnica pospolita, jasnota purpurowa, komosa biała, krzywoszyj polny, kurzyślak polny, mak polny, maruna bezwonna, przetacznik bluszczowy, przytulia czepna, psianka czarna, rdesty, rumian polny, szarłat szorstki, tasznik pospolity, tobołki polne, wilczomlec obrotny.

Z doświadczeń krajów ościennych wynika, że **LUMAX®** zwalcza skutecznie blisko 45 chwastów występujących w uprawie kukurydzy.

Zaletą tego rozwiązania jest możliwość użycia go również powstodowo. **LUMAX®** to wyjątkowy preparat, którego stosowanie jest bezpieczne dla wielu odmian kukurydzy, nawet tych najwrażliwszych. Można go łatwo dostosować do własnego programu uprawy kukurydzy. Z pewnością znajdą Państwo odpowiedni moment na zastosowanie tego produktu. To niewątpliwa korzyść, jeśli chodzi o angażowanie kapitału we właściwe i pewne rozwiązania.

asne rozwiązanie

ELUMIS® 105 OD – powschodowo – zwalcza chwasty kompletnie!

ELUMIS® jest najnowszym produktem firmy **SYNGENTA®** dostępnym w Polsce – jako pierwszym kraju Europy – w opakowaniach 1 i 5 litrowych. To pierwszy kompletny powschodowy herbicyd do zwalczania chwastów jedno i dwuliściennych stworzony specjalnie dla kukurydzy.

Herbicyd **ELUMIS®** jest doskonałym rozwiązaniem dla osób, które:

poszukują jednego kompletnego sposobu ochrony

nie mają czasu na tworzenie

nieprzewidywalnych w działaniu mieszanin

nie lubią przepłacać

nie lubią przepłacać

zwalczają widoczne chwasty, oceniając ich wzrost i efekt działania

zastosowanego herbicydu

ceniający wysoki standard techniczny preparatu

wyjątkowo dbają o bezpieczeństwo

swej uprawy i dobór preparatu do własnych potrzeb i programu

prac polowych

Z doświadczeń polowych wynika, że produkt ten zwalcza do 65 gatunków chwastów, co świadczy o jego wyjątkowości. **ELUMIS®** zwalcza chwasty dwuliścienne, takie jak: bodziszek drobny, fiołek polny, gwiazdnica pospolita, jasnota purpurowa, komosa biała, maruna bezwonna, ostrożeń polny, przetacznik perski, psianka czarna, rdest plamisty, rdest ptasi, rumian polny, samosiewy rzepaku, szarłat szorstki, tasznik pospolity, tobołki polne, żółtlica drobnokwiatowa oraz chwasty jednoliścienne, do których należą: chwastnica jednostronna, perz właściwy, wiechlina roczna, włośnice.

Należy wyraźnie podkreślić najnowszą technologię, jaką zaangażowano w pro-

dukcyj tego preparatu. **ELUMIS® 105 OD** dzięki nowej formulacji tworzy dużo bardziej wyrównane krople cieczy roboczej, bez frakcji pylistej, łatwo ulegającej znoszeniu podczas stosowania. Dzięki temu rozwiązaniu strumień cieczy trafia celniej na chwasty oraz dużo lepiej i pełniej pokrywa powierzchnię liścia.

Dzięki doskonale dobranym składnikom **ELUMIS®** ma także właściwości działania odglebowego, co pozwala na wydłużenie efektywnego działania. Preparat ten, jako herbicyd nalistny, działa wyjątkowo szybko, gdyż już po kilku dniach widoczne są efekty jego stosowania.

Wygodnie i bezpiecznie jest stosować ten preparat w okresie od 2 do 8 liści i dawki od 1 l do 1,5 l/ha. Dawka podstawowa daje wystarczający efekt właściwie na każdym polu; natomiast w przypadku wyjątkowo wyrosniętego perzu oraz ostrożenia proponujemy górną dawkę. Nałożenie się wyższych dawek nie ma wpływu na wzrost kukurydzy.

**Polecamy
stosowanie
naszych
najnowszych
produktów.**

Made in Germany

NAWOZY DOLISTNE

WUXAL®

Nie lejemy wody...

oferujemy najwyższej jakości skoncentrowane zawiesiny!

- **Wuxal Mikro**
Skoncentrowane dokarmienie mikroelementami zbóż, rzepaku i kukurydzy
- **Wuxal Ascofol i Wuxal AminoPlus**
Biosymulacja i wzrost odporności na warunki stresowe zbóż, rzepaku i kukurydzy
- **Wuxal Folibor**
Optymalne nawożenie borem rzepaku i buraków
- **Wuxal Top P**
Właściwe dokarmianie kukurydzy fosforem

WIRTUOZ DOKARMIANIA DOLISTNEGO

F&N Agro Polska Sp. z o.o.
ul. Grójecka 1/3, 02-019 Warszawa
tel. +48 22 620-32-52
www.fnagro.pl

wingP®

Skuteczny, bezpieczny...
bohater walki z chwastami!

- ▣ Wczesna likwidacja konkurencji chwastów
- ▣ Zachowanie potencjału wydajności plantacji od chwili siewu
- ▣ Jeden produkt – kompletne rozwiązanie
- ▣ Szerokie spektrum zwalczanych chwastów jedno- i dwuliściennych

BASF Polska Sp. z o.o., infolinia: (22) 570 99 90, www.agro.basf.pl

 BASF

The Chemical Company

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu. Zwróć uwagę na zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia oraz przestrzegaj środków bezpieczeństwa zamieszczonych w etykiecie.

100 lat marki DEKALB, 100 lat wysokich plonów

Polecamy odmiany

DKC 3094 (FAO 220)

Wczesny mieszaniec na ziarno
Stabilny w plonowaniu
Dobrze znosi chłody wiosenne i słabsze stanowiska

DKC 3016 (FAO 230)

Wysoko plonujący wczesny mieszaniec typu flint na ziarno
Polecany na różnorodne typy gleb, w tym gleby lekkie
Odmiana o wysokiej tolerancji na fuzarium kolb i helminthosporium

DKC 3203 (FAO 240)

Średniowczesny bardzo dobrze plonujący mieszaniec typu dent na ziarno
Łatwo i szybko oddaje wodę w okresie dojrzewania i suszenia (Dry-down)
Odmiana o bardzo dobrym wigorze wiosennym

DKC 3790 (FAO 250)

Mieszaniec typu dent do uprawy na ziarno
Rekordzista plonowania w 2011 - 12,5-15,3 t/ha
Doskonale oddaje wodę - wilgotność zbioru 23-24,7%*

*Badania Monsanto 2011

SILOSY ZBOŻOWE

Z AKTYWNA WENTYLACJĄ

Firma z województwa kujawsko - pomorskiego

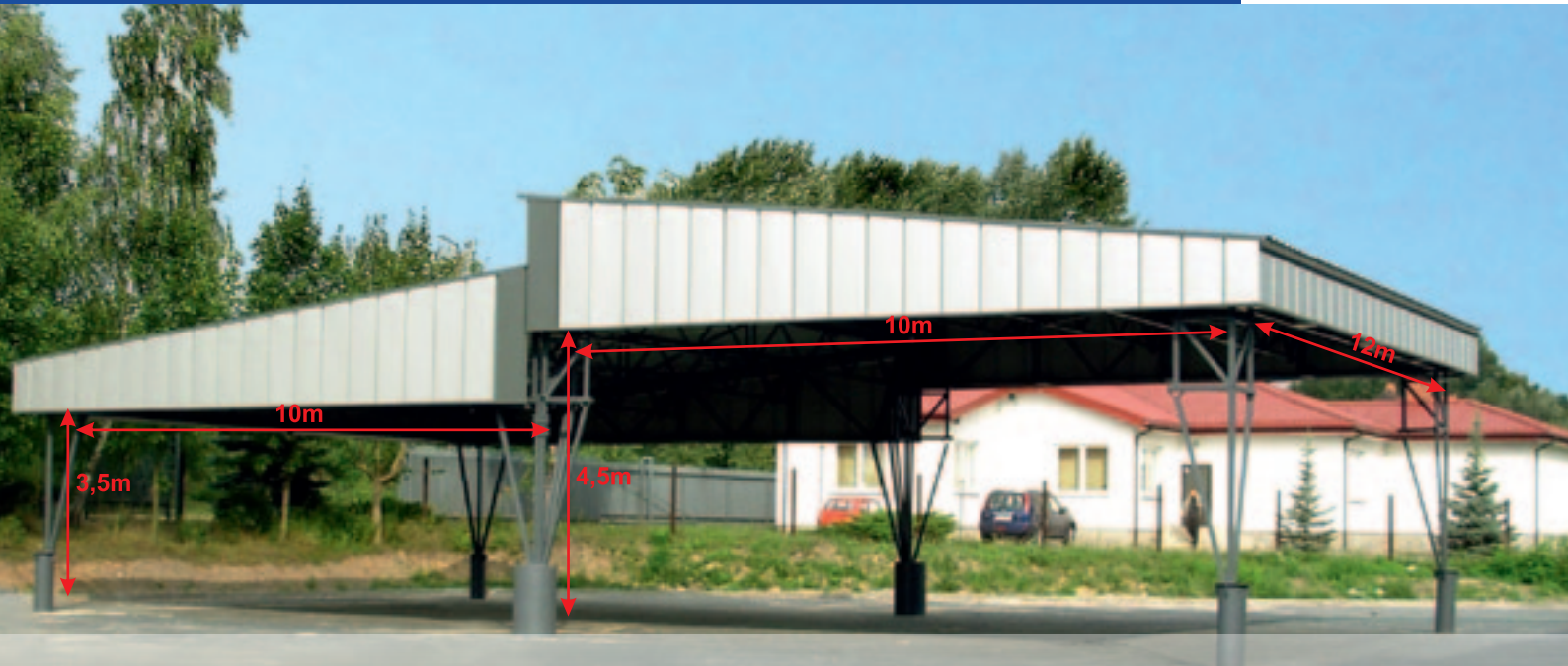
www.bin.agro.pl
bin@bin.net.pl

INFORMACJE I ZAMÓWIENIA także telefonicznie:

- ★ „BIN” Sp. z o.o. 87-700 Aleksandrów Kuj., ul. Narutowicza 12, tel. 54 282 88 00-03
- ★ P. O.R. „KONSIL”, 89-121 Slesin k. Nakła, ul. Nakleńska 10, tel. 52 385 78 59, 52 385 71 56, fax 52 385 71 55
- ★ „KONSIL” Filia Mazurska, 11-520 Ryn, ul. Partyzantów 16, (Firma Z.U.M.) tel. 87 421 82 80
- ★ „KONSIL” Filia Poznańska „TAD-OPAL”, 64-330 Opalenica, Sielinko, ul. Parkowa 2A, tel./fax 61 447 60 60
- ★ „KONSIL” Filia Warmińska, 82-335 Gronowo Elbląskie, Oleśno 12, tel. kom. 506 187 058
- ★ „AGRO-INSTAL” 08-500 Ryki, Bazanów Nowy 75, woj. lubelskie, tel. 81 865 45 12, tel. kom. 694 803 638
- ★ „ELEWATOR” 37-716 Orły, Zadąbrowie 71A, woj. podkarpackie, tel. 16 671 25 14, tel. kom. 602 865 171
- ★ P.H.U.O.R. „TECH-MAG” 48-300 Nysa, ul. Grodkowska 7, woj. opolskie, tel./fax 77 435 55 00, tel. kom. 605 07 47 33
- ★ „AGRO-KOMPLEKS” 83-200 Starogard Gdański, ul. Zielona 29, tel./fax 58 562 23 29, 561 01 77, tel. kom. 603 741 922
- ★ P.O.M. Spółka z o.o., ul. Tytoniowa 4, 16-300 Augustów, tel. 87 643 34 76, fax 87 643 34 78
- ★ PRONAR Sp. z o.o. fabryczne punkty sprzedaży:
  - Jaszczolty 44, 17-315 Grodzisk, tel. kom. 501 896 472, 501 896 470
  - Wasilków k. Białegostoku (woj. podlaskie) ul. Ks. W. Rabczyńskiego 1, tel. kom. 501 445 774, 501 544 012
  - Koszarówka 38, 19-203 Grajewo, tel. kom. 509 777 554
- ★ AMAROL Andrzej Makarewicz, 12-250 Orzysz, ul. Wierzbńska (dz.411/46), tel. 662 840 503

OFERUJEMY TEŻ URZĄDZENIA

- transportowe:
- wybieraki ziarna z silosów
  - przenośniki ślimakowe
  - przenośniki pneumatyczne
- dosuszające:**
- wentylatory do wietrzenia zbóż w silosach
  - nagrzewnice elektryczne powietrza
- paszowe:**
- śrutowniki bijakowe ssąco-tłoczące 1200 kg/h
  - mieszalniki paszowe poj. 1000 kg
  - pojemniki paszowe 1600 l
  - dozowniki wagowe pod mieszalnik
- oraz:** przenośniki paszowe, węże, rozdzielacze i inne

WIATY ROLNICZE

- opcja rozbudowy modułowej
- możliwość zabudowy ścian i montażu bram

„BIN” Sp. z o.o.
ul. Narutowicza 12
87-700 Aleksandrów Kuj.
tel. 54 282 88 17, 54 282 88 00
e-mail: bin@bin.agro.pl
www.bin.agro.pl

Proponujemy:

- atrakcyjne ceny gazu,
- zbiorniki gazowe nowe i używane,
- wykonanie i modernizację instalacji gazowych,
- przerabianie instalacji olejowych na gazowe dla suszarni

Gazgrod Sp. J.
ul. Jaktorowska 17
96-300 Żyrardów
www.gazgrod.eu

Zadzwoń już teraz!
Robert Kaczorowski
tel. kom. 603-500-578
robert.kaczorowski@gazgrod.eu

Stacjonarne i przewoźne suszarnie do ziarna

Opalane propan-butanem, gazem ziemnym, olejem opałowym lub biomasą

Model	M-851	M-852	M-854	M-858
przepustowość	8,2 t/h	16,5 t/h	30 Vh	60 t/h
moc zainstal. urządzeń elektrycznych	26 kW	36 kW	72 kW	120 kW
pojemność całkowita suszarki i chłodnicy	53 m ³ (ok. 40 t)	127 m ³ (ok. 95 t)	245m ³ (ok.185t)	495 m ³ (ok. 370 t)
podgrzewacz powietrza	bezwymniennikowy zasilany gazem płynnym lub ziemnym lub wymiennikowy zasilany olejem opałowym (tylko M-851) lub biomasą			
moc cieplna podgrzewacza powietrza	450 kW	880 kW	1760 kW	3520 kW
zużycie paliwa na wysuszenie 1 tony ziarna o 1% wilgotności	1,3 do 1,55 l gazu płynnego lub 1,15 do 1,53 m ³ gazu ziemnego lub ok. 1,0 - 1,25 l oleju opałowego (tylko M-851)			
Przykładowe wydajności suszenia w tonach na dobę				
pszenicy z 18% do 14%	180	360	720	1400
kukurydzy z 28% do 14%	62	125	250	500
kukurydzy z 35% do 14%	42	85	170	340
rzepaku z 12% do 6%	135	260	520	1000
Wymiary (m)				
długość	11	15	20	21
szerokość	7	8	12	16
wysokość	4,5	5,6	5,5 (bez PK)	5,5 (bez PK)

ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. PRYMASA TYSIĄCLECIA STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO

Aleja XX-lecia 12, 96-515 Teresin
tel./faks: 46 86 13 813 tel. 46 86 13 516

Wśród szkół należących do Zespołu znajdują się:

- ❖ Liceum Ogólnokształcące (nachylenie dziennikarskie)
- ❖ Technikum Agrobiznesu
- ❖ Technikum Logistyczne
- ❖ Technikum Informatyczne
- ❖ Technikum Samochodowe
- ❖ Technikum Mechanizacji Rolnictwa
- ❖ Zasadnicza Szkoła Samochodowa

Uczniowie Zespołu Szkół posiadają możliwość ukończenia bezpłatnego kursu na prawo jazdy kat. A, B, T. Szkoła posiada własne samochody oraz plac do nauki jazdy.

Szkoła realizuje wiele projektów na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim. Uczestniczy w projekcie dofinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego „Absolwent szkoły zawodowej szkoły zawodowej poszukiwanych fachowcem na rynku pracy”. Nasi wychowankowie znajdują się na ogólnopolskiej liście finalistów Olimpiady Umiejętności i Wiedzy o Rolnictwie, organizowanej przez Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego czy też Olimpiady Wiedzy o Regionie i Przedsiębiorczości, której organizatorem jest m.in. Konsulat Brytyjski.

SPÓŁDZIELCZA GRUPA BANKOWA *Bank Spółdzielczy w Teresinie*

Bank Spółdzielczy w Teresinie jest instytucją finansową działającą w Gminie Teresin, w województwie mazowieckim już od ponad 85. lat.

Bank Spółdzielczy w Teresinie działalność bankową prowadzi na podstawie licencji bankowej. Bank jest podmiotem objętym obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (tekst jednolity – Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711 z późn. zmianami).

Działalność bankowa prowadzona jest w dwóch placówkach usytuowanych na terenie gminy.

Celem działalności Banku jest dbałość o rozwój lokalnej gospodarki oraz działanie na rzecz lokalnej społeczności. W ofercie Banku znajduje się szeroka gama kredytów i depozytów dla podmiotów należących do małych i średnich przedsiębiorców, osób prywatnych, rolników oraz jednostek samorządowych.

Bardzo dobre wyniki ekonomiczno-finansowe wypracowywane w ostatnich latach, pomimo trudności związanych z kryzysem na rynku finansowym, świadczą o efektywności zarządzania Bankiem. Otwartość rynku, wciąż rosnąca konkurencja, a przede wszystkim oczekiwania i wymagania Klientów determinują strategię rozwoju i filozofię zarządzania Bankiem.

Bank wytrwale realizuje zadania zawarte w kierunkach rozwoju Banku, zmierzających głównie do zwiększenia liczby kanałów

dystrybucji usług i obsługi klientów poprzez: wprowadzanie najnowszych rozwiązań do elektronicznej obsługi rachunków oraz propagowanie ich rozwoju, rozwój sieci bankomatów, systematyczne unowocześnianie wyposażenia informatycznego, wydawnictwo oraz propagowanie zalet własnych oraz międzynarodowych kart z mikroprocesorem.

Wypracowywany przez Bank zysk stanowi podstawowe źródło dalszego wzmocnienia kapitałowego, dającego rękojmię bezpieczeństwa zgromadzonych depozytów, dalszego rozwoju Banku, a przede wszystkim źródło pokrycia podejmowanego przez Bank ryzyka.

Podstawowy i niezastąpiony kapitał Banku tworzy wykwalifikowana kadra pracownicza. To właśnie pracownicy, poprzez sumienne wykonywanie codziennych obowiązków, poprzez partnerskie traktowanie naszych klientów, przyczyniają się do budowania długotrwałych więzi i poprawnych relacji z naszymi klientami, a tym samym umacniania pozytywnego wizerunku Banku.

Bank został wyróżniony statuetką „Za zasługi dla Spółdzielczości Bankowej” oraz został laureatem VI edycji największego w Polsce konkursu pro jakościowego „Jakość roku 2011” w kategorii „Usługa”.

Wanda Wróblewska
Prezes Zarządu Banku

Serdecznie zapraszamy do korzystania z usług naszego Banku.

Szczegółowych informacji o ofercie można uzyskać:

w Centrali Banku: Teresin, ul. Szymanowska 14, 96-515 Teresin,

telefony kontaktowe: 46 861-37-87, 46 861-38-25, tel/fax 46 861-30-32, www.bsteresin.pl, email: bsteresin@pro.onet.pl

w Filii Banku: Teresin ul. Szymanowska 2, 96-515 Teresin, telefony kontaktowe: 46 861-38-69, kom.: 69174 90 41.

Agencja Ochrony Mienia

„CERTUS”

Spółka z o.o.
96-500 Sochaczew
pl. Kościuszki 6
tel. (046)862-27-69
tel. kom. 602-404-256
www.ochronacertus.pl
e-maila:soch-czew@ochronacertus.pl

- Ubezpieczenie do 3.500.000 zł
- Ulga na PFRON
- Członek Polskiego Związku Pracodawców „OCHRONA”

ŚWIADCZYMY USŁUGI W ZAKRESIE

- MONITORING
- OCHRONA OSÓB I MIENIA
- KONWOJOWANIE INKASO
- PROJEKTOWANIE I MONTAŻ PROFESJONALNYCH SYSTEMÓW ALARMOWYCH I TELEWIZJI PRZEMYSŁOWEJ
- SERWIS 24 GODZINY

**PROFESJONALIZM
BEZPIECZEŃSTWO
ZAUFANIE**

DIESEL SERVICE
MISZTAŁ

Partner

BOSCH

**REGENERACJA I NAPRAWA
POMP WTRYSKOWYCH**
silników wysokoprężnych
samochodów, maszyn i urządzeń

REGENERACJA GŁOWIC
wszelkich silników spalinowych
do pojazdów, maszyn i urządzeń

- Części zamienne oryginalne lub zastępcze – wyłącznie sprawdzonych producentów
- Gwarancja na każdą naprawę
- Bezpłatna wycena kosztów naprawy
- Sprzedaż części zamiennych firmy Bosch i in.

BOSCH
PARTNER
CZĘŚCI DIESEL

DIESEL SERVICE
Dariusz Miształ
96-200 Rawa Mazowiecka, ul. Kościuszki 8
tel., fax (46) 814 36 58, kom. 606 95 63 58

BOSCH

DELPHI
Automotive Systems

Teresiński Ośrodek Kultury
Al. XX-lecia 32, 96-515 Teresin
tel./fax 46 861 38 81
e-mail: kulturysci@tok.art.pl

TOK!
TERESIŃSKI OŚRODEK KULTURY

My jesteśmy i Ty bądź w TOK-u najciekawszych wydarzeń!
www.tok.e-sochaczew.pl

KOMPLEKSOWE NAWOŻENIE KUKURYDZY

YaraMila 7-20-28 Corn oraz
FoliCare fosforowy (12-46-8)
YaraVita Cynk F
YaraVita Kukurydza

4 kompletne rozwiązania w mineralnym żywieniu kukurydzy

Pozycja lidera w kompleksowym żywieniu roślin zobowiązuje nas do ciągłego rozwoju.

Nieustannie poszukujemy najlepszych rozwiązań wychodząc naprzeciwko Państwa potrzebom, rozwijając również nasze produkty i ofertę.

NAWOŻENIE PODSTAWOWE – FOSFOR, POTAS, MAGNEZ, SIARKA i MIKROELEMENTY

YaraMila 7-20-28 Corn to pierwszy na rynku nawóz doglebowy, dedykowany kukurydzy. Odpowiedni dobór składników pokarmowych oraz wysoka jakość nawozu pozwala na stosowanie go we wszystkich systemach uprawy kukurydzy:

ników pokarmowych wiąże się z szybkim, łatwym i efektywnym zaspokojeniem wymagań pokarmowych roślin podczas trwania wegetacji. Z teoretycznego, praktycznego oraz ekonomicznego punktu widzenia, podczas dokarmiania dolistnego kukurydzy należy zwrócić uwagę na dwa składniki pokarmowe: fosfor oraz cynk. Objawy niedoborów pierwszego z nich (P) są związane z powstawaniem fioletowo-purpurowych plam na powierzchni liści. Plamy te powstają w wyniku nadprodukcji barwnika antocyjanowego oraz zmniejszenia tempa syntezy zielonego barwnika roślin: chlorofilu. Sytuacja taka ma najczęściej miejsce przy temperaturze powietrza poniżej 120°C oraz suszy.

i mikroelementów. Symptomy niedoboru fosforu w takim układzie są likwidowane nieomal błyskawicznie. Związek czynny Folicare'a – fosforan mocznika uodparnia także roślinę na niekorzystny wpływ czynników chorobotwórczych (m.in. patogenów z rodzaju: *Aspergillus* oraz *Cladosporium*), pogarszających wartość paszową ziarna. Nawóz stosuje się w dawce 5 kg/ha, przy zużyciu 200-300 litrów cieczy roboczej w fazie 3-4 liści oraz powtarza

Zawartość składników pokarmowych w nawozie

YaraMila YaraMila 7-20-28 Corn:

Azot (N-NH₄) – 7%; Fosfor (P₂O₅) – 20%;
 Potas (K₂O) – 28%; Magnez (MgO) – 2%;
 Siarka (SO₃) – 7,5%; Bor (B) – 0,02%;
 Miedź (Cu) – 0,02%; Żelazo (Fe) – 0,1%;
 Mangan (Mn) – 0,03%; Cynk (Zn) – 0,02%;
 Wapń (CaO) – 2,8%

Dawki i terminy stosowania YaraMila 7-20-28 Corn:

Termin	Zasobność w P i K	Dawki [kg/ha]	Uwagi
Wariant I (nawożenie P i K przed siewem, powierzchniowe)			
1-2 tygodnie przed siewem	bardzo wysoka i wysoka	200-300	Nawóz po wysianiu wymieszać z glebą
	średnia	300-400	
	niska i bardzo niska	400-500	
Wariant II (nawożenie P i K w czasie siewu nasion, rzędowe)			
Podczas siewu nasion	bardzo wysoka i wysoka	180-270	Nawóz powinien być umieszczony min. 5 cm obok i min. 5 cm poniżej rzędu nasion
	średnia	270-370	
	niska i bardzo niska	350-450	

NAWOŻENIE POGŁÓWNE-AZOTOWE

Nawożenie azotowe w uprawie kukurydzy jest jednym z najważniejszych czynników plonotwórczych. Odpowiednio dobrane nawozy azotowe, jak również optymalne terminy ich stosowania gwarantują efektywne wykorzystanie jednego z najważniejszych składników pokarmowych, jakim jest azot (N). Yara Poland proponuje Państwu dwa szybkodziałające nawozy do pogłównego stosowania w uprawie kukurydzy: CAN 27 (saletra wapniowo amonowa, o składzie N – 27%; CaO – 7%; MgO – 4%) oraz na gleby o średniej i niskiej zasobności w fosfor i potas: SuperCan (N – 27%; P₂O₅ – 5%; K₂O – 5%; SO₃ – 8%). System nawożenia kukurydzy wg. Yara Poland zaleca wykonanie pogłównego nawożenia nawozami azotowymi w fazie 4-5 liści w dawce około 400 kg/ha.

DOKARMIANIE DOLISTNE

Dokarmianie dolistne kukurydzy stało się nieodłącznym elementem agrotechniki tej rośliny. Ten sposób wprowadzenia skład-

Niedobór cynku w kukurydzy występuje przede wszystkim w początkowych fazach rozwoju tej rośliny i jest związany z bieleniem końcówek liści oraz skręcaniem międzywęźli.

Yara Poland proponuje w swoich kompleksowym programie żywienia kukurydzy wykorzystanie Folicare'a fosforowego (12-46-8). Jest on sypkim łatworozpuszczalnym nawozem dolistnym, zawierającym aż 460 g P₂O₅ w 1 kg. Folicare fosforowy zawiera także składniki drugorzędowe (Mg, S) oraz komplet schelatowanych mikroelementów. Wyjątkowość tego produktu polega na wykorzystaniu w jego technologii produkcji fosforanu mocznika.

Substancja czynna (fosforan mocznika) w FoliCare fosforowym (12-46-8)

Związek ten powoduje rozluźnienie wierzchnich warstw tkanek, co umożliwia pełne wchłanianie całego kompleksu makro-

oprysk w fazie 6-8 liści. Dodatkowo do tak sporządzonej cieczy roboczej można dodać jednoskładnikowy nawóz dolistny z wysoką zawartością cynku.

Yara Poland proponuje Państwu tutaj także oryginalne rozwiązanie: YaraVita Cynk F. Jest to dolistny, skoncentrowany nawóz cynkowy o bardzo dobrych właściwościach fizykochemicznych. Jednym z bardziej interesujących mechanizmów działania YaraVita Cynk F jest zdolność stymulacji rośliny do lepszego wykorzystywania azotu oraz powiększania powierzchni chłonnej systemu korzeniowego. Zabiegi dokarmiania dolistnego YaraVita Cynk F powinny być wykonywane razem z FoliCare fosforowym. Średnia dawka nawozu w jednym oprysku wynosi od 0,5 do 1 l/ha.

Zastosowanie proponowanego programu według dawek i terminów stosowania jest gwarancją wysokiego plonu oraz jego odpowiedniej jakości. □

Przedstawiciele Yara Poland:

Północ:	0 601 634 713
Zachód-Centrum:	0 665 320 115
Południowy Zachód:	0 601 634 711
Wschód-Centrum:	0 607 571 750
Południowy wschód:	0 605 199 904

FoliCare fosforowy (12-46-8) 5 kg/ha lub YaraVita Kukurydza 2 l/ha	+	YaraVita Cynk F
I oprysk – faza 3-4 liści II oprysk – faza 6-8 liści		
= sprawdzona recepta na sukces w uprawie kukurydzy		

CEDROB PASZE
WIEDZA I DOŚWIADCZENIE

Największy odbiorca kukurydzy na Mazowszu

Cedrob Pasze jest znaczącym w kraju producentem pełnoporcjowych i uzupełniających mieszanek paszowych dla kurcząt brojlerów, indyków rzeźnych, kur stad reprodukcyjnych mięsnych i towarowych, gęsi, kaczek oraz szerokiego asortymentu pasz dla trzody chlewnej.

Cedrob Pasze stosuje higienizację służącą do obróbki termicznej granulowanych mieszanek paszowych. Proces higienizacji pozwala na produkcję mieszanek paszowych o wysokiej jakości i bezpieczeństwie dla spożywających je zwierząt, gdyż w znacznym stopniu ogranicza obecność bakterii chorobotwórczych (w tym salmonelloz) i grzybów.

Cedrob Pasze jest wyposażone w dozowniki i wagi dodatków płynnych oraz w dozowanie enzymów płynnych na granulatach. Szczególnie to ostatnie rozwiązanie pozwala na produkcję pasz granulowanych i kruszonych znacznie lepiej trawionych i przyswajanych przez drób oraz trzodę chlewną.

Cedrob Pasze na każdym etapie prowadzi produkcję pasz przestrzegając zasad GMP, GHP, systemu HACCP oraz zgodnie z ISO 9001:2009

Cedrob Pasze stawia na rozwój, dlatego w pierwszej połowie 2010 r rozpoczęło budowę kolejnej, nowoczesnej wytwórni pasz, której wielkość produkcyjna wynosi 30 tys ton paszy miesięcznie, co znacznie zwiększy możliwości produkcyjne Zakładu Produkcji Pasz.

Cedrob Pasze zaprasza wszystkich hodowców drobiu i trzody chlewnej do współpracy opartej na partnerstwie i solidności. Oferujemy Państwu najlepszą technologię, która pozwoli Wam na osiąganie wyników produkcyjnych na najwyższym poziomie. Pracujemy z pasją i zaangażowaniem na Wasz sukces, który jest waszym sukcesem!

Dostarczamy na Państwa farmy paszę powtarzalną o wysokiej jakości i bezpieczeństwie!

Skup kukurydzy tel.: +48 23 6740980 wew. 108

CEDROB PASZE Gumowo, 06-452 Ościślowo
CEDROB PASZE ul. Płocka 73, 09-140 Raciąż

www.cedrobpasze.pl

Nawozy płynne

do stosowania doglebowego oraz dolistnego

ADOB® MA		ADOB® SB-2		ADOB® PO		Basfoliar® 36 Extra		ADOB® Zn	
pod kukurydzą dawka 330l/ha zawiera kg:		pod buraki cukrowe dawka 330l/ha zawiera kg:		pod ziemniaki dawka 330l/ha zawiera kg:		uprawy polowe, ogrodnictwo 1 litr nawozu zawiera g:		uprawy polowe 1 litr nawozu zawiera g:	
N	78,14	N	76,57	N	80,00	N	363,20	N	90,00
P ₂ O ₅	15,63	P ₂ O ₅	6,53	P ₂ O ₅	16,00	MgO	43,00	Zn	100,00
K ₂ O	20,69	Na	28,18	K ₂ O	21,00	B	0,27	Mg	30,00
MgO	0,99	MgO	0,99	MgO	1,80	Cu	2,70		
S	0,79	B	0,25	B	0,30	Fe	0,27		
Zn	0,20	Fe	0,20	Cu	0,80	Mn	13,50		
		Mn	0,78	S	1,40	Mo	0,067		
						Zn	0,13		
gęstość d = 1,30		gęstość d = 1,33		gęstość d = 1,24		gęstość d = 1,34		gęstość d = 1,33	

Mikroelementy schelatowane biorozkładalnym środkiem chelatującym IDHA.

Informacje o produktach:
Dział Handlowo-Produkcyjny
tel. 61 878 04 01

www.adob.com.pl

PRZEDSIĘBIORSTWO „ROLMECH” Sp. z o.o.

09-100 Płońsk, ul. 19-go Stycznia 41B
blonie@rolmech.pl, www.rolmech.pl

**Twoim partnerem
już od 20 lat**

Biuro handlowe Zakład Płońsk
09-100 Płońsk, ul. 19-go Stycznia 41 B
tel. 23 662-72-91, fax 23 662-72-91

Biuro handlowe Zakład Winnica
06-120 Winnica, ul. Pułtuska 3
tel. 23 691-44-44, 23 691-44-45

Biuro handlowe Zakład Błonie
05-870 Błonie, ul. Sochaczewska 64 C
tel. 22 796-33-40, fax 22 725-46-30

Biuro handlowe Zakład Sierpc
09-200 Sierpc, ul. Kilińskiego 24 C
tel. 24 275-49-44

Biuro handlowe Zakład Węgrów
07-100 Węgrów, ul. T. Kościuszki 153
tel. 25 792-30-23, kom. 662-036-086

OFERUJEMY:

- Sprzedaż ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych oraz części zamiennych.
- Serwis gwarancyjny i pogwarancyjny ciągników i maszyn rolniczych.
Przeglądy i naprawy opryskiwaczy
- Doradztwo w zakresie pozyskiwania środków unijnych i kredytów preferencyjnych

więcej informacji - www.rolmech.pl

OFERUJEMY BOGATY ASORTYMENT CZĘŚCI ZAMIENNYCH, SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

OLEJ OPALŃLOWY

SPRZEDAŻ • TRANSPORT

OLMAR s.c. Dariusz i Jarosław Nowakowie
Paprotnia, ul. Sochaczewska 48 a

607 777 614, 501 627 264

CEDROB PASZE

WIEDZA I DOŚWIADCZENIE

Największy odbiorca kukurydzy na Mazowszu

oferujemy:

- krótki termin płatności - tylko 14 dni
- suszarnie o wydajności 1000 ton / doba
- własny transport na terenie całego kraju
- odbiór wprost spod kombajnu w trakcie żniw
- rozległa sieć magazynów zewnętrznych

Skup kukurydzy

tel.: +48 23 6740980 wew. 108

Mustang
Król wśród pól

**TERAZ RÓWNIEŻ
W KUKURYDZY!**

Dawka 0,6 l/ha

Dow AgroSciences

Dow AgroSciences Polska Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 50A, 02-672 Warszawa
tel. 0-22 854 03 20, fax 854 03 29
e-mail: fwrpols@dow.com
internet: www.dowagro.pl

zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej
www.dowagro.pl

KOMPUTERY ROLNICZE GPS

KAM-ROL PRECYZYJNE ROLNICTWO
jako wyłączny dystrybutor w Polsce,
ma zaszczyt zaprezentować kompletną
linię profesjonalnych rozwiązań dla
Precyzyjnego Rolnictwa firmy

Ag Leader
Technology

Podstawowe cechy:

- osiem stylów nawigacji
- zmienna dawkowanie VRA
- zmienna gęstość siewu
- monitoring plonu i wilgotności
- automatyczne sekcje robocze
- kontrola parametrów opryskiwacza
- inlekcja środków chemicznych
- poziomowanie belki opryskiwacza
- NORAC UC5
- współpraca z OnTrack2+
- współpraca z Paradyne i GeoSteer
- ISO-Bus

Podstawowe cechy:

- dokładność do 2,5cm
- samokalibracja systemu
- łatwe i szybkie przenoszenie bez użycia narzędzi
- kompensacja przechyłów dzięki żyroskopom we wszystkich płaszczyznach
- brak potrzeby instalowania czujnika skrętu kół
- wbudowany moduł GSM dla geodezyjnych poprawek RTK
- moduł GSM umożliwia zdalną pomoc

Podstawowe cechy:

- osiem stylów nawigacji
- zmienne dawkowanie do czterech produktów jednocześnie MultivRA
- zmienna gęstość siewu
- kontrola sekcji siewnych
- monitoring plonu i wilgotności
- automatyczne sekcje robocze
- kontrola parametrów opryskiwacza
- zmienne dawkowanie cieczy
- inlekcja do 4 środków chemicznych
- poziomowanie belki opryskiwacza
- NORAC UC5
- współpraca z OptiRx
- zmienne dawkowanie azotu
- współpraca z OnTrack2+
- współpraca z Paradyne i GeoSteer
- ISO-Bus

- prosta nawigacja dla małego gospodarstwa.

G6 Farmnavigator

- Podstawowe cechy:
- prostota obsługi
- przystępna cena
- antena 4Hz DGPS
- pomiar powierzchni
- nawigacja konturowa
- nawigacja po prostych
- nawigacja po ścieżkach roboczych
- pamięć robocza wykonanych prac
- wirtualne sekcje robocze opryskiwacza

PROFESJONALNE MAPY GLEBOWE
Wykonujemy usługi określania zasobności i zmienności glebowej

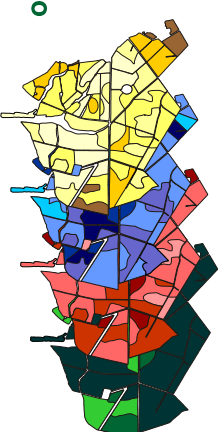
Makroelementy (fosfor, potas, magnez) i pH
mikroelementy (cynk, mangan, miedź, żelazo)
inne (bor, siarka, próchnica, metale ciężkie i inne)

Dane w formie map oraz elektroniczne.
Opracowujemy zalecenia nawozowe,
mapy zmiennego dawkowania nawozów.
Pomiary do wniosków IACS.

Wykonujemy specjalistyczne usługi
pobierania próbek gleby do
głębokości 120 cm z
automatycznym podziałem na trzy

Przeznaczenie:

- wykonanie dokładnego profilu glebowego
- zasobność podglebia
- próby sadownicze
- azot mineralny

Podstawowe cechy:

- dokładność do 1-2cm
- samokalibracja systemu
- łatwe i szybkie przenoszenie bez użycia narzędzi
- opatentowana technologia dwu anten GPS z Logic7D
- brak potrzeby instalowania czujnika skrętu kół
- system zawsze wie gdzie jest przód pojazdu (praca do przodu i tyłu)
- informacja o położeniu względem 3 osi i nawet w beznadzi
- wysoka dokładność i stabilność sygnału przy niskich prędkościach
- wbudowany moduł GSM dla geodezyjnych poprawek RTK
- moduł GSM umożliwia zdalną pomoc i automatyczną aktualizację

Podstawowe cechy:

- łatwe i szybkie przenoszenie
- brak ingerencji w hydraulikę
- prostota obsługi
- nie ogranicza ruchów
- sprawna praca
- brak poślizgów
- kompensacja przechyłów

OptiRx

Podstawowe cechy:

- zmienne dawkowanie azotu
- zapis kondycji roślin
- praca w trzech długościach fal światła
- łatwość przenoszenia

- Podstawowe cechy:
- łatwe i szybkie przenoszenie
- brak ingerencji w hydraulikę
- prostota obsługi
- nie ogranicza ruchów
- sprawna praca
- brak poślizgów
- kompensacja przechyłów

OnTrack2+

Szymańczak Kamil

tel (46) 86 145 00

kom 509 191 474

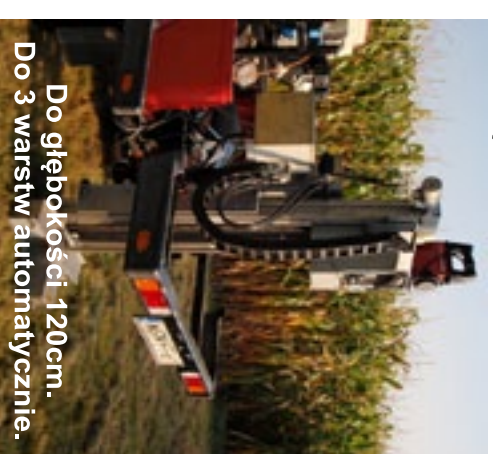
e-mail kamrol@kamrol.pl

www.kamrol.pl

PRECYZYJNE ROLNICTWO

Do głębokości 120cm.
Do 3 warstw automatycznie.

Precyzyjnie powiemy Ci co w Twoim plonie piszczy...